SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Рік 118, ЧИСЛО 42, П'ЯТНИЦЯ, 21 ЖОВТНЯ 2011 РОКУ 1893 Vol. 118, No. 42, FRIDAY, OCTOBER 21, 2011 $1.00

Пам'ятаймо про Україну!

Свято на честь України відбулося в Конґресі США

ВАШІНҐТОН. – Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) спільно з Конґресовим Українським Кокусом провели особливе відзначення 20-ої річниці Незалежности України в Конґресі США. На свято, яке відбулося 15 вересня у конференційній залі Сенату, з видом на Капітолій, зібралися представники української ієрархії, дипломати з різних країн, численні колишні та діючі урядові чиновники, гості з України, члени Конґресу, а також представники українсько-американської громади. Вони стали свідками нагородження спеціяльною Нагородою ім. Михайла Грушевського, яка була вручена обраним кандидатам за їхню працю в розвиткові американсько-українських взаємин.

Ведучим свята був Михайло Савків – директор Української Національної Інформаційної Служби – бюра УККА до справ громадських зв'язків з осідком у Вашінґтоні.

У своєму слові М. Савків зазначив, що за останні 20 років український нарід показав тим, що вже віками насолоджуються демократією, що „ніколи не слід приймати свободу за само собою належне". Це рішуче зауваження стало лише прелюдією до потужних коментарів другої половини дня.

Митрополит Української Католицької Церкви у США Стефан Сорока промовив молитву за Україну, а також благословив страви. Відтак солістка Соломія Дуткевич заспівала американський та український державні гимни.

Серед видатних посадовців на святі був сенатор Річард Луґар (республіканець з Індіяни), член сенатського комітету в справах міжнародних зв'язків і довголітній прихильник проукраїнських питань. Сенатор відомий своєю роботою особливо в перші дні незалежности України та забезпеченням вкрай необхідних фондів уряду США для безпечної утилізації ядерного арсеналу України, який в 1991 році був третім за величиною осередком ядерної енерґетики у світі.

Сенатор Річард Луґар

Конґресмен Сандер Левін

У своєму виступі сенатор розповів про свої численні поїздки в Україну, зустрічі з українськими президентами, про час, проведений в Україні у ролі особистого посланника Президента Джорджа Буша під час Помаранчевої революції. Авдиторія з ентузіязмом сприйняла промову сенатора і на завершення стоячи аплодувала йому.

Сенаторові Р. Луґареві було вручено Нагороду ім. М. Грушевського як першому лавреатові.

У другій половині дня виступив Посол України в США Олександер Моцик, який говорив про великі успіхи, яких досягла Україна за 20 років своєї незалежности. Він подякував українській громаді за її допомогу українському народові до і після проголошення незалежности 1991 року, особливо за значний внесок у зміцнення стратегічного партнерства між Україною та США. „Ми високо цінимо вашу дружбу і партнерство з українською американською громадою", – заявив Посол.

Голова парляменту Литви Ірена Дяґутене, яка відвідувала Вашінґтон у складі офіційної делеґації, висловилась про довгу дружбу між Литвою та Україною та про свої сподівання на те, що Україна зможе інтеґруватися до Европейського союзу „якомога швидше, а не йтиме у зворотному напрямку". Вона попередила: „Якщо Україна вступить в Митний союз Росії, вона втратить можливість вступити до Зони вільної торгівлі з Европейським союзом, і ми не схвалимо цей напрям".

Наступним лавреатом Грамоти ім. М. Грушевського став відомий член Конґресу Сандер Левін (демократ з Мишиґену), член Комітету шляхів та засобів Палати представників і співголова Конґресового Українського Кокусу, який протягом десятиліть сприяв у вирішенні різних проблем, що стосувалися України. Йому була вручена грамота зокрема за сприяння прийняттю Законопроєкту про спорудження пам'ятника жертвам Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні на федеральній землі у Вашінґтоні. Стоячи, бурхливими оплесками присутні виявили щиру вдячність за співпрацю конґресмена з громадою впродовж багатьох років.

Конґресмен С. Левін пригадав дні Помаранчевої революції, коли він стояв перед Посольством України разом з українською громадою, протестуючи проти зфальсифікованих виборів. Він зачитав вступ до конґресової резолюції, присвяченої 20-ій річниці незалежности України. С. Левін заявив: „Від 24 серпня 1991 року народ України залишився незмінно спрямованим на забезпечення стабільної демократії та вільної ринкової економіки в Україні, і я вдячний їм за їхні демократичні досягнення. Ми в Сполучених Штатах повинні продовжувати підтримувати тих, що живуть під режима-

(Закінчення на стор. 5)

Директор Української Національної Інформаційної Служби Михайло Савків вручає нагороду Романові Попадюкові, першому Послові США в Україні.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Опозиція вимагає саморозпуску парляменту і бльокує трибуну

КИЇВ. — Опозиція 18 жовтня зареєструвала у Верховній Раді постанову про розпуск парляменту шостого скликання. Про це з трибуни, оточеної представниками Бльоку Юлії Тимошенко (БЮТ) і партії „Батьківщина", заявив заступник голови цієї фракції Андрій Кожем'якін. „Верховна Рада більше не є представницьким органом, який відстоює інтереси народу, і повинна негайно припинити своє існування. Сьогодні наша фракція подає і зареєстровує відповідну постанову, в якій будуть усі підписи наших народних депутатів", – заявив А. Кожем'якін і зазначив, що під час Погоджувальної ради опозиції та більшости не вдалося домовитися щодо голосування за декриміналізацію 365 статті Кримінального кодексу, за якою засуджено екс-прем'єр-міністра Юлію Тимошенко. „На Погоджувальній раді ми зрозуміли, що це гра, в якій програє лише опозиція. Ніхто не скасовуватиме вирок Печерського суду в Апеляційному суді, ніхто не голосуватиме за законопроєкти", – наголосив депутат. *(„День")*

У Донецьку розпочався українсько-російський форум

ДОНЕЦЬК. — У Донецьку у виставковому центрі „Експо-Донбас" 17 жовтня розпочався українсько-російський міжреґіональний економічний форум, у якому беруть участь Президенти України та Росії Віктор Янукович і Дмитро Медведєв. Окрім представників українських і російських реґіонів, на форумі чекають главу „Ґазпрому" Олексія Мілера, а також українських мільярдерів Рината Ахметова, Віктора Пінчука, Дмитра Фірташа. Головними темами дискусій на форумі будуть співпраця прикордонних реґіонів і виробнича кооперація. Повідомляють про підписання низки двосторонніх документів, у тому числі – про порядок перетину україно-російського кордону жителями прикордонних реґіонів та про співпрацю і взаємодію у сфері розвитку пунктів пропуску через спільний кордон. „Будуть підписані угоди про співробітництво на міжреґіональному рівні між Донецькою областю та Краснодарським краєм. І будуть підписані міжурядові угоди про транскордонне реґіональне співробітництво", – сказав голова Донецької обласної державної адміністрації Андрій Шишацький. Водночас очікується, що Президенти України і Росії, які приєднаються до праці форуму, окремо проведуть переговори про уреґулювання газової суперечки. *(Бі-Бі-Сі)*

Більшість українців підтримують вступ України до ЕС

КИЇВ. — Більшість громадян (51.2 відс.) підтримують вступ України до Европейського союзу (ЕС). Такі дані оприлюднено 15 жовтня відповідно до останнього соціологічного опитування Центру Разумкова. Частка прихильників вступу до ЕС протягом останніх років, за даними опитувань, стабільно перевищує частку противників евроінтеґрації. Орієнтації щодо вступу до ЕС істотно відрізняються, залежно від реґіону проживання і віку респондентів. Якщо жителі західнього і центрального реґіонів частіше виступають за вступ України до ЕС, то жителі півдня країни – частіше проти, а у східньому реґіоні частки прихильників і супротивників вступу до ЕС значно не відрізняються. Чим молодші респонденти, тим частіше вони виступають за вступ до ЕС. Роблячи вибір між вступом до ЕС та вступом до Митного союзу Росії, Білорусі і Казахстану, відносна більшість опитаних (43.7 відс.) підтримують вступ до ЕС (за вступ до Митного союзу виступають 30.5 відс. опитаних). При цьому жителі західнього і центрального реґіонів віддають перевагу Европейському союзові, а жителі півдня і сходу країни – Митному союзові Росії, Білорусі і Казахстану. *(„Укрінформ")*

В. Янукович – за декриміналізацію статті вироку Ю. Тимошенко

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. — Президент Віктор Янукович виступає за декриміналізацію статті вироку колишнього прем'єр-міністра Юлії Тимошенко. „Сьогодні, коли це питання виникло так гостро на політичному рівні, всі звернули увагу на те, що законодавство не відповідає европейським стандартам, процедури не відповідають, сам закон і ця 365 стаття, яку в світі, вже в багатьох країнах, віднесли до рівня адміністративних порушень чи питань політичних. Якщо ви поставите мені запитання: „Погоджуюся я з цим, чи ні?" – безумовно, погоджуся", – сказав Президент, перебуваючи у Хмельницькій області 13 жовтня. Він сподівається, що апеляційний суд у справі Ю. Тимошенко відбудеться на базі нового кримінального законодавства. „Суд буде розглядати по тих законах, які тоді будуть діяти", – додав Президент. В. Янукович також зауважив, що йому особисто не подобається хід справи Ю. Тимошенко, але, говорячи про її політичні оцінки, він сказав: „Якби така ситуація склалася в будь-якій іншій країні світу, навіть найдемократичнішій, то там би ніхто нічого не сказав, рота б не відкрили". Натомість, за словами В. Януковича, на Україну дивляться „під мікроскопом". *(Бі-Бі-Сі)*

К. Грищенко: угода про Асоціяцію з ЕС необхідна як Україні, так і Европі

КИЇВ. — Угода про Асоціяцію з Европейським союзом (ЕС) необхідна як Україні, так і Европі, оскільки вона визначає майбутнє як для України, так і для Европи в цілому. Таку думку 15 жовтня висловив міністер закордонних справ України Костянтин Грищенко. „Це розуміють всі політики, які реально дивляться в майбутнє", – сказав К. Грищенко. За його словами, сьогодні важливо сконцентруватись на тому, щоб завершити останню фазу переговорів для того, щоб вийти на домовленості, з якими країна буде жити довгий час. Міністер зазначив, що, крім торгово-економічної складової, для України також важливим є питання европейської перспективи. „Є низка питань в політичній частині угоди, які нам потрібно до кінця узгодити. Але в цілому ця праця продовжується. Вона цінна як для нас, так і для Европи, це те, що визначає майбутнє не тільки України в Европі, але й Европи в цілому",– наголосив К. Грищенко. Коментуючи перспективи поїздки Президента Віктора Януковича до Брюселю, К. Грищенко зазначив,: „Ми готуємось до контактів на найвищому політичному рівні. Питання не в конкретній даті, питання скоріше в тому, щоб ми могли вийти з того контакту з відчуттям реального проґресу і з тим, що домовленості, які мають бути досягнуті щодо угоди, були практичними, результативними, і щоб дозволили нам фіксувати цей проґрес", – наголосив К. Грищенко. *(„Укрінформ")*

Суд заборонив міліції затримувати за непокору більше, ніж на три доби

КИЇВ. — Працівники міліції не мають права затримувати і тримати у спеціяльно відведених приміщеннях осіб, які виявили непокору законній вимозі працівника міліції, до розгляду справи судом. Відповідне рішення оприлюднив 14 жовтня Конституційний Суд (КС) України за поданням 50 народних депутатів щодо відповідности Конституції окремих положень Кодексу України про адміністративні правопорушення та Закону „Про міліцію". КС вважає оспорювані положення такими, що суперечать ст. 8 Конституції України. Також КС визнав неконституційними положення щодо можливости адміністративного затримання осіб на час до 10 діб з санкції прокурора, якщо правопорушники не мають документів, що посвідчують їх особу. Водночас у своєму рішення КС рекомендує Верховній Раді привести положення Кодексу України про адміністративні порушення у відповідність з цим рішенням. Рішення КС є обов'язковим до виконання на території України, остаточним і не може бути оскаржене. *(УНІАН)*

Справа Ю. Луценка – „політичний реванш"

КИЇВ. —Депутат Бундестаґу Віола фон Крамон назвала справу ексміністра внутрішніх справ Юрія Луценка „політичним реваншем". Про це вона заявила після відвідування судового засідання 13 жовтня. „Я не можу навіть уявити подібний судовий процес у Німеччині, – заявила вона після засідання. – Тут немає справжнього звинувачення і в Німеччині ви ніколи б не стали свідком подібної справи. Я раджу українським керманичам уникнути цього так званого „політичного реваншу". *(„День")*

Розпочалася акція „Україна проти В. Януковича"

КИЇВ. — В Україні розпочалася акція „Україна проти Януковича", яка триватиме місяць. Про це 12 жовтня сказав провідник „Фронту змін" Арсеній Яценюк. „В усіх містах, селах і обласних центрах стоятимуть намети, в яких кожен українець зможе поставити свій підпис проти В. Януковича. Людина, яка це зробить, вже робить перший крок на зустріч демократичній державі", – сказав А. Яценюк. Усі листівки з підписами будуть передані Президентові України. Щоправда, А. Яценюк не уточнив, яким саме чином. Відповідаючи на уточнююче запитання журналістів, чи є це спробою з його боку зайняте вільне місце провідника опозиції, А. Яценюк зауважив: „Зараз не стоїть питання, хто провідник опозиції". *(„День")*

10 тис. прихильників С. Бандери вимагали розігнати уряд і парлямент

КИЇВ. — 14 жовтня у Києві розпочалося урочисте віче на честь 69-ої річниці створення Української Повстанської Армії (УПА). Біля пам'ятника Тарасові Шевченкові виступали депутати місцевих рад і народні обранці від опозиції.

Близько 10 тис. українців, які зібралися на святкування річниці заснування УПА, вимагали повернути звання Героїв України Степанові Бандері й Романові Шухевичеві.

На зібранні ухвалили резолюцію з вимогами припинити політичні репресії, відправити у відставку уряд, припинити повноваження Верховної Ради і призначити нові вибори, визнати боротьбу ОУН і УПА, а свято Покрови оголосити державним.

Десятитисячна колона учасників розпочала „Марш слави УПА", рушила від пам'ятника Т. Шевченкові до Михайлівської площі. Гасло маршу: „ОУН і УПА – державне визнання!".

Водночас Ігор Гирич з Інституту української археографії та джерелознавства Національної Академії Наук України вагається у питанні, чи варто давати звання „Герой України" посмертно.

„Треба чітко визначити, кому ми даємо цей орден. На Заході його дають, коли людина жива", – зазначив він. Хоча, за словами історика, якщо люди поклали свої голови за Україну, то заслужили на це звання.

„Якщо ми не визнаємо УПА воюючою стороною, людей, які представляли національно-визвольну боротьбу, то нам треба відмовитись від української революції 1917-1921 року. У такому випадку ми взагалі повинні перекреслити бажання будувати незалежність", – підкреслив І. Гирич. Він вважає, що треба відмовитись від радянських свят і створити свою українську систему.

На думку історика, можливо, й не варто робити 14 жовтня всенародним святом, як на честь УПА, „День створення УПА у Свято Покрови – це в принципі збіг. Немає даних, що воно було засноване саме у цей день".

Також І. Гирич додав: „Якщо несуть хоругви за царя Миколу II, за Патріярха Кирила, то такі марші, як на честь річниці УПА, тим більше потрібні. На його переконання, вони мають певний виховний момент. *(„Газета по-українськи")*

Громадськість осуджує судилище над провідниками опозиції в Україні

СКУ обурений засудженням Ю. Тимошенко

Світовий Конґрес Українців висловлює обурення рішенням Печерського районного суду Києва про засудження провідника опозиції в Україні Юлії Тимошенко після судового процесу, який не відповідав міжнародним стандартам справедливости, прозорости й незалежности.

Владні структури України покликались на застаріле законодавство радянського типу у веденні судової справи проти попереднього прем'єр-міністра Ю. Тимошенко.

Більшість спостерігачів, експертів і провідників світу, у тому числі й СКУ, скритикували судовий процес проти Ю. Тимошенко як політично мотивований. СКУ продовжуватиме дослідження апеляційного процесу Ю. Тимошенко аж до Европейського суду з прав людини.

Євген Чолій,
президент СКУ

Гельсінкська комісія стривожена кризою демократії в Україні

Гельсінкська комісія висловлює збентеження та стривоженість з приводу вибіркового та політично мотивованого переслідування і засудження Юлії Тимошенко, яке яскраво ілюструє кризу демократії в Україні.

Переслідування Ю. Тимошенко та вирок у її справі ставлять під велике запитання відданість України стандартам щодо прав людини, демократії та верховенства права, які сповідує Організація безпеки та співробітництва у Европі. Вирок забороняє їй обіймати державні посади протягом трьох років, що примушує сумніватись у тому, що вибори наступного року в Україні відповідатимуть стандартам ОБСЕ, та викликає сумніви з приводу відповідности України для головування в ОБСЕ у 2013 році.

Вибіркове переслідування представників попереднього уряду, яскравою кульмінацією якого є політично мотивоване засудження Ю. Тимошенко, суперечать деклараціям України щодо інтеґрації в Европейський союз.

Гельсінкська комісія дієво і послідовно підтримує европейські прагнення України, які є найкращою ґарантією майбутнього України як незалежної, демократичної та процвітаючої країни. На жаль, засудження Ю. Тимошенко лише ставить під удар всі ці зусилля.

Кристофер Сміт,
голова комісії
Бенджамін Кардін,
співголова,
Вашінґтон

Конґрес Українців Канади закликає уряд Канади до захисту Ю. Тимошенко

Конґрес Українців Канади (КУК) закликає канадський уряд офіційно та відкрито висловити свою стурбованість та розчарування щодо результатів вироку Юлії Тимошенко.

Канада повинна переконати українських урядовців забезпечити справедливий, прозорий та безсторонній процес у будь-якому оскарженні у випадку Ю. Тимошенко, а також в інших судових процесах, що стосуються членів колишнього уряду. Оскарження не може бути пов'язане з обмеженням права на участь звинуваченого у майбутніх виборах в Україні.

Канада повинна послати Президентові Вікторові Януковичеві чітке повідомлення про те, що такі дії ведуть до серйозних наслідків, включно з ризиком втрати переговорів між Канадою та Україною про зону вільної торгівлі. КУК вважає, що Канада й надалі повинна відігравати принципову ролю у захисті людських прав в Україні, продовжуючи традицію, започатковану прем'єр-міністром Канади Стівеном Гарпером під час його візити в Україну у жовтні 2010 року.

Канада повинна допомогти Україні звернути з шляху порушень демократичної практики, котрий, якщо за цим не слідкувати, загрожує поверненням авторитарного режиму.

Павло Ґрод,
президент КУК

УВУ засуджує переслідування опозиції

Український Вільний Університет (УВУ) в Мюнхені намагається створити у науковців, маґістрантів, докторантів уявлення про демократичне українське суспільство й політичний лад, в якому будуть запевнені усі людські права й національна гідність. Тому УВУ занепокоєний самим судовим процесом над головою політичної опозиції та винесеним щодо неї вироком.

У демократіях політики зазвичай відповідають за свої рішення у сфері державної політики перед громадянами як виборцями та парляментами як форумом представницької демократії.

Виборці та парляменти періодично переглядають і вирішують доцільність рішень політиків. УВУ вже майже 100-ліття безперервно і послідовно плекає традицію опору будь-яким проявам антидемократії.

УВУ засуджує правосуддя, зорієнтоване на переслідування провідників опозиції та невтралізацію політичних опонентів. УВУ принципово виступає проти виявів непрозорости й несправедливости, які серйозно загрожують демократичній ставці та европейській демократичній орієнтації України.

Іван Мигул,
ректор УВУ

УНСоюз висловив обурення про вирок

Український Народний Союз 12 жовтня висловив своє обурення стосовно засудження колишнього прем'єр-міністра Юлії Тимошенко до семи років ув'язнення.

Ми уважаємо неприйнятним вчинок авторитарного правління Президента Віктора Януковича, що вжив правочинну систему для вибраного судового переслідування та ув'язнення провідників політичної опозиції.

Ми наполягаємо, щоб Україна звільнила колишнього прем'єр-міністра Юлію Тимошенко і всіх інших несправедливо ув'язнених політичних провідників та дозволила їм кандидувати наступного року у виборах до Верховної Ради. Київ мусить продемонструвати світові, що Україна не повертається до днів колишнього Совєтського Союзу, але прямує до політичної та економічної інтеґрації з Европою.

За Екзекутиву та 35-тисячне
членство Українського
Народного Союзу
Стефан Качарай,
президент УНСоюзу

Комітет опору диктатурі закликає до спротиву режимові Віктора Януковича

До „Свободи" 12 жовтня надійшов лист-заклик Комітету опору диктатурі, який підписали відомі політики. Цей лист вміщено нижче.

Сьогодні організоване злочинне угруповання, яке перебуває при владі в Україні, скоїло тяжкий злочин. Нахабно і зухвало, без будь-яких юридичних підстав правлячий режим виголосив незаконний „вирок" опозиційному провідникові Юлії Тимошенко.

Ганебна вистава у Печерському районному суді, яку три з половиною місяці розігрувала влада та перевертень у мантії, завершилася цинічною розправою режиму з політичним опонентом.

Сьогоднішній вирок Ю. Тимошенко – це спроба знищити опозицію, це виклик усьому демократичному світу.

І в Україні, і в світі ніхто не має ілюзій щодо природи і суті Печерського сидилища – всім зрозуміло, що це був не кримінальний процес, а політичний. І ніхто – ні український народ, ні світова спільнота – ніколи не повірять у непричетність до цього дійства Віктора Януковича. Саме В. Янукович та його олігархічно-мафіозний клан ініціювали розправу над провідником опозиції та безпосередньо нею керували. А тому злочинний вирок Ю. Тимошенко – це, насправді, вирок самому В. Януковичеві з компанією. Місця в цивілізованому світі їм більше немає.

Співвітчизники! Сьогодні кожного громадянина України позбавляють права на вільне слово і незалежну думку, сьогодні разом з Ю. Тимошенко свободу відбирають у кожного з нас. Але це не повинно нас залякати, посіяти зневіру чи апатію.

Ми мусимо гуртуватися, вистояти і перемогти. Брутальний наступ режиму В. Януковича має наштовхнутися на громадянський спротив усього українського суспільства. У цієї влади немає майбутнього, вона повинна піти геть!

Свободу Юлії Тимошенко!
Україні – волю!

Олександер Турчинов
(„Батьківщина"),
Борис Тарасюк
(Народний Рух України),
Анатолій Гриценко
(„Громадянська позиція"),
Юрій Кармазин,
(Партія захисників Вітчизни)
В'ячеслав Кириленко
(„За Україну"),
Андрій Іллєнко
(Всеукраїнське
об'єднання „Свобода"),
Сергій Соболєв
(Партія „Реформи і порядок"),
Микола Мартиненко
(„Наша Україна-
Народна самооборона"),
Сергій Бондарчук
(„Наша Україна"),
Київ

Віталій Кличко: „Вирок Юлії Тимошенко – це самогубство української влади"

КИЇВ. – Провідник партії „УДАР" („Український демократичний альянс за реформи") Віталій Кличко 11 жовтня висловив обурення вироком, винесеним Юлії Тимошенко. Політик, який зараз перебуває з робочою візитою у США, заявив, що розцінює це як розправу над одним з політичних опонентів влади. Він порушуватиме питання репресій проти опозиції в Україні на всіх зустрічах з американськими високопосадовцями.

За словами В. Кличка, увесь перебіг процесу, застосування сили проти прихильників Ю. Тимошенко біля Печерського суду та безпрецедентно жорстокий вирок свідчать про встановлення диктатури в Україні.

„Вирок Ю. Тимошенко є нічим іншим як політичним самогубством української влади", – вважає політик.

На думку В. Кличка, европейські партнери Києва ніколи не закриють очі на порушення демократичних принципів і свобод в Україні.

„Міжнародна ізоляція України може стати реальністю. Відповідальність за це повністю лягає на команду Президента Віктора Януковича. Цей процес також засвідчив, що сьогодні в Україні відсутні незалежний суд , – вважає В. Кличко. – Я особисто та партія „УДАР" висловлюємо свою солідарність Юлії Тимошенко. Ми вимагаємо від влади припинити політичні репресії в Україні та створити умови для участи у виборах Ю. Тимошенко та Ю. Луценка".

Президент Барак Обама поїхав у південні штати країни

ВАШІНҐТОН. — Президент Барак Обама 17 жовтня розпочав триденну туру двома південними штатами – Північною Каролайною та Вірджінією з метою пояснити свої останні законодавчі ініціятиви. Білий Дім переконує, що це робоча поїздка Президента, але оглядачі розглядають туру, як початок передвиборної кампанії Б. Обами. Перебуваючи в Ешвілі, що у Північній Королайні, Президент заявив, що якщо конґресмени заблькують його останню законодавчу ініціятиву, скеровану на створення робочих місць, вони будуть змушені відповідати перед своїми виборцями. Республіканці у Конґресі підтримали деякі норми законопроєкту Б. Обами, але відмовились ухвалити його повну версію. На думку опонентів Закону про створення робочих місць, вартість якого становить 447 млрд. дол., цей законопроєкт містить непродумані витрати та збільшення податків для багатих американців. Б. Обама закликав виборців впливати на своїх представників у Конґресі. Вірджінія та Північна Каролайна є традиційно республіканськими штатами, у яких Б. Обама переміг у 2008 році. Він сподівається, що виборці цих штатів проголосують за нього ще раз. *(„Голос Америки")*

Г. Клінтон пообіцяла Лібії більше фінансової допомоги

ТРІПОЛІ, Лібія. — Секретар Державного департаменту США Гілларі Клінтон перебувала у Лібії з несподіваною візитою. Високопосадовець США зустрілася з представниками перехідного уряду країни. Г. Клінтон прибула у столицю Лібії 18 жовтня, де заявила, що США нададуть мільйони долярів допомоги для розвитку освітніх програм, покращення системи охорони здоров'я та надання медичної допомоги пораненим. Виділені гроші також підуть на пошук і знищення тисяч невикористаних зенітних ракет, аби вони не потрапили у руки бойовиків. За словами високопосадовців, американська допомога Лібії від початку конфлікту по сьогодні становить 135 млн. дол. Тим часом лібійські винищувачі продовжують атакувати одне з головних міст, яке все ще перебуває під контролею сил Муамара Кадафі. Того ж дня сотні лібійських винищувачів здійснили напад на портове місто Сирт. За словами представників лібійського перехідного уряду, напередодні їхні сили захопили місто Бані Валід. *(„Голос Америки")*

Брюсель відклав зустріч В. Януковича з керівництвом Евросоюзу

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — Европейський союз (ЕС) 18 жовтня заявив, що відкладає зустріч з Президентом України Віктором Януковичем, заплановану на цей тиждень, через занепокоєння щодо правових стандартів після суду у справі колишнього прем'єр-міністра Юлії Тимошенко. „Я можу підтвердити, що зустріч відкладена на пізніший термін, коли умови будуть більш сприятливими для досягнення проґресу у двосторонніх взаєминах", – заявила речниця Кетрін Ештон, верховної представниці ЕС з зовнішньої політики. Президент В. Янукович 20 жовтня мав зустрітися з Президентом Европейської комісії Жозе-Мануелем Барозу та Президентом ради Европейського союзу Германом ван Ромпем. Речниця К. Ештон заявила, що зустріч відклали для того, щоб наголосити на необхідності для України „досягти проґресу у забезпеченні верховенства права та незалежности судочинства". Те, що зустрічі керівництва ЕС з Президентом України відклали, підтвердив і офіційний представник Еврокомісії Пія Гансен. *(„День")*

У Вашінґтоні відкрито пам'ятник М. Л. Кінґові

ВАШІНҐТОН. —На урочистому відкритті 16 жовтня пам'ятника борцеві за громадянські права Мартинові Лютерові Кінґові Президент США Барак Обама заявив, що нація повинна наслідувати приклад М.Л. Кінґа у прагненні зробити свою країну кращою. У своєму зверненні Президент США сказав, що М.Л. Кінґ „сколихнув громадське сумління" та зробив країну кращою за допомогою боротьби за расове рівноправ'я. Він додав, що пам'ятник М.Л. Кінґові є також подякою всім провідним діячам, хто боровся за громадянські права, він є уособленням сили та відваги тих, завдяки кому настали зміни. На церемонії зібралися близько 50 тис. осіб. Перед гостями виступили музиканти, провідники руху за громадянські права та політики. *(„Голос Америки")*

Навколо газети „Wall Street Journal" вибухнув скандал

НЮ-ЙОРК. — Навколо авторитетної американської ділової газети „Wall Street Journal" 13 жовтня вибухнув ґрандіозний скандал: розслідування британської газети „The Guardian" свідчить про те, що видання викуповувало десятки тисяч примірників власного тиражу за зниженими цінами. „The Guardian" пише, що газета таємно платила европейським компаніям, щоб вони купували екземпляри, вводячи таким чином в оману як читачів, так і рекламодавців. Автори розслідування посилаються на внутрішнє листування і різні документи, отримані під час розслідування. Вони з'ясували, що шахрайську схему організував керуючий директор материнської компанії „Wall Street Journal" – „Dow Jones and Co." – Ендрю Ленґгоф. Робота з викупу тиражу була організована в Лондоні, а метою Е. Ленґгофа став европейський випуск газети, який надходив у продаж в Евросоюзі, Росії та Африці. Все почалося з того, що у січні 2008 року „Wall Street Journal" почала співпрацювати з европейськими компаніями, які організували семінари для студентів різних університетів. Видання винагороджувало спонзорів тим, що публікувало у себе їхні імена, забезпечуючи таким чином рекламу в одній з найавторитетніших газет світу. Спонзори натомість купували тираж газети за неймовірно заниженими цінами – близько 5 центів за екземпляр. Далі газети поширювалися серед студентів безкоштовно. Однак, для власника газети Руперта Мурдока – це не перший гучний скандал за останній час. Кілька місяців тому він закрив таблоїд з багаторічною історією „News of the World", редакцію якого звинувачували у прослуховуванні багатьох британців, у тому числі колишнього прем'єр-міністра Ґордона Бравна і багатьох знаменитостей. *(„День")*

Загальний страйк у Греції

АТЕНИ, Греція. — У Греції 19 жовтня розпочався дводобовий загальний страйк на знак протесту проти чергової програми заощадження державних фондів, яку має ухвалити парлямент. Страйк почали авіодиспетчери. Потім страйк охопив державні установи, включно з міністерствами, а також державні підприємства, багато банків, аптеки, бензостанції, крамниці. Ось уже понад два тижні в Греції триває страйк сміттєзбиральних підприємств, тому в містах лежать гори сміття, загальна вага якого обчислюється вже десятками тисяч тонн. У лікарнях надають тільки невідкладну медичну допомогу. Очікується, що заклик до страйку підтримають працівники громадського транспорту. Масової маніфестації протесту очікують зокрема в Атенах, тому поліція, побоюючись традиційної ескалації, вже стягнула до центру міста свої посилені підрозділи. Тим часом прем'єр-міністер Греції Ґіорґіос Папандреу попередив громадян не „розкладати" країну страйками, бо „не буде грошей на платні й пенсії". Греція нині переживає гостру боргову кризу. Платоспроможність країни залежить від міжнародної фінансової підтримки. Серед головних умов надання грошових траншів цієї допомоги – реформи й програма на жорстке заощадження державних грошей. За деякими оцінками, без чергового кредитного траншу Греція збанкрутувала б уже цієї осени. (*„Німецька хвиля"*)

Почалися продажі „iPhone 4S"

НЮ-ЙОРК. — Користувачів нового телефону „iPhone" приваблює простота та зручність, більш потужний процесор, краща відео-камера та функція управління телефоном за допомогою голосу. Смерть засновника компанії „Apple" Стіва Джобса за день після презентації нового телефону ще до початку продажів „iPhone 4S" перетворила крамниці компанії на місця паломництва. 14 жовтня зранку черги до крамниць „Apple" у США подекуди вишикувались на цілі квартали. Надзвичайні продажі нової моделі ґрунтуються не стільки на новизні, як це було з попередніми моделями, а передусім на емоційному зв'язку, який мільйони фанатів „Apple" відчували з С. Джобсом. Інший фактор високих продажів – те, що новий телефон вже продається не лише у фірмових крамницях „Apple", але і крамницях трьох провідних мобільних операторів США а також роздрібних мережах електроніки. До кінця жовтня слідом за США, Німеччиною, Британією, Австралією, Канадою, Францією та Японією неофіційні продажі нового апарату „iPhone 4S"розпочнуться у ще 22 країнах світу. *(„Голос Америки")*

Акція „Захопи Вол-стріт" поширилась на чотирьох континентах

НЮ-ЙОРК. — Акція „Захопи Вол-стріт" 15 жовтня набула нових прихильників у Японії, Південній Кореї, на Філіпінах, а також в Австралії та Новій Зеляндії.

В Австралії люди вийшли на центральні вулиці Сіднею з плякатами „Гроші їсти не можна", на Філіпінах активісти руху з'явились перед будівлею американського посольства у Манілі, щоб висловити протест проти „імперіялізму США".

Масові акції відбулись у США, Великобританії, Італії, Греції та в інших країнах. Заклики „Захопи Вол-стріт" набули форми ґльобальної акції протесту.

У Південній Кореї та Індонезії підтримали акцію „Захопи Вол-стріт". Мешканці Сеулу та Джакарти того ж дня вийшли на вулиці, щоб підтримати акції протесту проти „фінансового тероризму", що проводяться в Ню-Йорку та інших містах США.

„Більшою мірою ми протестуємо через економічні проблеми у світі. Нам треба придумати ідеї для їх вирішення", – цитують одного з учасників протесту на вулицях столиці Південної Кореї Артура Фраґозо.

На віче вийшли і мешканці Джакарти – кілька десятків людей, деякі з яких у масках, зібралися біля будівлі Посольства США.

„Ми хочемо показати, що американська влада і система імперіялізму повинні бути знищені", – сказав журналістам провідник „Міжнародної ліґи боротьби народів" (International League of Peoples' Struggle) Руді Даман.

Учасники акції протестують проти економічної політики, яка орієнтована, за їхнім визначенням, на 1 відс. населення – політичну та економічну еліту. Рух „Захопи Вол-стріт" виник 17 вересня, коли невелика група молодих людей вийшла на демонстрацію в Ню-Йорку.

Учасники акції під назвою „Захопи Вол-стріт" влаштували наметовий табір поруч з будівлею Ню-Йоркської фондової біржі і досі проводять демонстрації. Вони виступають проти політики влади і фінансових інституцій. Демонстрації „незадоволених" носять мирний характер і збирають під свої гасла все більшу кількість прихильників.

Учасники ню-йоркської акції заявили, що 15 жовтня рух „Захопи Вол-стріт" продемонстрував єдність рядів у більш ніж 950 містах у 82 країнах світу і оголосив цей протест міжнародним днем солідарности проти жадібности і корумпованости 1 відс. (найбагатших людей).

Акції протесту очікуються в найбільших містах Кенії, Південно-Африканської Республіки, Франції, Росії, Мехіко та Венесуелі. *(Бі-Бі-Сі, „День", „Кореспондент")*

Свято на честь ...

(Закінчення зі стор. 1)

ми пригноблення і тиранії, у їхній боротьбі за свою свободу. Я закликаю всіх своїх колег підтримати цю резолюцію".

Він закінчив свій виступ, додавши кілька слів щодо законопроєкту про пам'ятник жертвам і про свою присутність під час церемонії благословення землі для його спорудження в грудні 2008 року.

Під час обіду до слова був запрошений як головний доповідач – перший Посол США в незалежній Україні Роман Попадюк. Він був одним з перших, хто побачив, як квіти демократії проростають з ґрунту незалежної України. Р. Попадюк підкреслив свою приналежність до української американської громади і описав свої перші роки в допомозі вести Україну до демократичних ідеалів та свою непохитну надію на те, що Україна досягне повної демократизації. Посол завершив свій виступ під грім оплесків і овацій.

За всі його старання і роботу Р. Попадюкові також було вручено Нагороду ім. М. Грушевського.

Співголова Конґресового Українського Кокусу, конґресменка Марсі Каптур (демократ з Огайо) була наступною для отримання Нагороди ім. М. Грушевського. Вона розповіла про свою першу поїздку до Української РСР в 1970 році, описавши сцени, добре відомі для багатьох присутніх. Вона також повідомила присутніх про її коментарі з нагоди 20-ої річниці незалежности України до Конґресового протоколу, нагадавши всім, що „Сполучені Штати привітали суверенітет України та її прагнення до демократичних ідеалів".

„Продовжуйте боротися за справедливу справу, тримайтесь своєї долі, будьте наполегливими, і пам'ятайте, що для реальних змін потрібно багато часу", – закінчила свій виступ М. Каптур.

Наступним лавреатом Нагороди ім. М. Грушевського був другий Посол США в Україні Віліям Ґрін Мілер. Його промова зачепила кожного, хто мріяв і зміг побачити вільну Україну. Він зобразив Україну під час свого перебування на посаді Посла як державу, що шукала свою долю, а тепер, 20 років по тому – це держава, визнана за всій вклад у світову розбудову, і в той же час, держава, у якої попереду ще багато роботи.

У перерві між врученням нагород, директор УНІС М. Савків представив і запросив до слова нового співголову Конґресового Українського Кокусу, члена Палати Представників Джима Ґерлака (республіканця з Пенсильванії). Конґресмен був вдячний громаді за організацію чудового свята і відзначив проґрес України з 1991 року, а також згадав про необхідність бути пильними щодо дальшої демократизації держави. Авдиторія була вдячна за його зауваження та подякувала йому за постійну підтримку в питаннях, що стосуються України у Конґресі США.

Колишній конґресмен Боб Шейфер (республіканець з Кольорадо), колишній співголова Конґресового Українського Кокусу, а також лавреат Нагороди ім. М. Грушевського не міг взяти участи через свої попередні пляни, а також обов'язки директора школи, але прислав на свято свою дочку, лейтенанта Емілі Шейфер, яка зачитала лист від свого батька, який пишався своїм етнічним українським корінням і дякував громаді за її зусилля заради налагодження міцніших відносин між США та Україною.

Під час святкового обіду в Конґресі США.

Колишній республіканський конґресмен від штату Пенсильванія Дон Рітер заявив, що „якби не УККА і англомовна газета „The Ukrainian Weekly", Конґрес не знав би, що Україна не є частиною Росії". Як колишній співголова Спеціяльного конґресового комітету зі справ Прибалтики і України, а нині член Ради директорів Фонду Пам'ятника жертвам комунізму, він також отримав Нагороду ім. М. Грушевського, і в своїй промови наголосив про небезпеки, які чатують на демократичну Україну, заявивши, що Сполучені Штати вже, мабуть, втомились від Росії на чолі з Президентом Володимиром Путіним.

На жаль, через свої попередні зобов'язання і поїздки, колишні посли США в Україні Стівен Пайфер, Карлос Паскуаль, Джон Гербст, Віліям Тейлор, нинішній Посол в Україні Джон Тефт, а також члени Палати представників Дені Дейвіс (демократ з Іллиной) і Бил Паскрел (демократ з Ню-Джерзі) та колишній конґресмен Деніс Гертел (демократ з Мишиґену) не змогли отримати свої нагороди під час святкового обіду. УККА вручить їм нагороди у зручний для них час.

М. Савків також представив інших високопоставлених осіб, присутніх на заході, зокрема духовенство українських Католицької та Православної Церков, Анатолія Кінаха – колишнього прем'єр-міністра України в 2001-2002 роках, Леоніда Козаченка – колишнього заступника прем'єр-міністра України, директора бюра Державного Департаменту США до справ України, Білорусі і Молдови Бакстера Ганта, а також співробітників Р. Луґара, М. Каптур, С. Левіна і Д. Ґерлака. Обід завершився благословенням Архиєпископа з Української Православної Церкви в США Антонія.

Святкування перемістилося від обіду з врученням нагород до тематичних дискусій. Кожен учасник дискусій поділився своїм сприйняттям України і сподіванням на її демократичний розвиток.

Перший панель „Перспективи Незалежности України перед 1991 роком" очолив Аскольд Лозинський, голова Міжнародної конференції на підтримку України і колишній президент Світового Конґресу Українців та Українського Конґресового Комітету Америки. Він представив Полу Добрянську, колишнього заступника Державного секретаря з питань демократії та ґльобальних питань, колишнього конґресмена Д. Рітера, який заявив, що Україна не матиме демократії, поки керівництво не стане проукраїнським, та Ірену Яросевич, представника до неурядових організацій ООН від Світової Федерації Українських Жіночих Організацій.

Другий панель „Перспективи Незалежности України після 1991 року" проходив під головуванням президента УККА Тамари Олексій. Вона заявила: „З відновленням незалежности прийшла сувора реальність вирішення завдань, які постали перед усіма українцями: відбудови держави, зруйнованої трьома століттями імперіялізму. Проблеми, з якими Україна зіткнулася, були приголомшуючими. Хоча сьогодні Україна, можливо, ще не є такою, про яку ми мріяли, Україна пережила багато негараздів, і ми з гордістю можемо заявити, що вона не тільки вистояла, але і досягла успіхів."

Відбулося представлення гостей: колишнього Посла США в Україні В. Мілера, кореспондентки Радіо „Свобода" Ірени Халупи, директора Департаменту нерозповсюдження зброї та експортної контролі при Міністерстві закордонних справ України Олександра Александровича, а також спеціяльного гостя, наймолодшого члена українського парляменту Лесі Оробець.

Переговори за круглим столом дали можливість зосередити увагу на ролі українсько-американської громади та уряду США у наданні допомоги Україні для досягнення її незалежности і збереження її свободи.

Успішне відзначення 20-ої річниці незалежности України в Конґресі США стало можливим завдяки підтримці української громади та Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" (Ню-Йорк), Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" (Ню-Джерзі), Федеральної Кредитової Кооперативи Спілки Української Молоді Америки, Української Національної Федеральної Кредитової Кооперативи, а також Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" Клівленду.

УНІС

КОМЕНТАР

В. Янукович переступив останню межу

Аскольд С. Лозинський

Судовий процес проти колишнього прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко – це так звана „біфуркаційна точка", тобто точка неповернення для Презиедента Віктора Януковича. Незважаючи як на сильні застереження, так і на ніжні підштовхування з боку міжнародного співтовариства, В. Янукович нахабно виставляв напоказ свою владу і робив неправильні речі. Правда, він сказав про це під час своєї промови до Дня Незалежности. Тому надія все-таки залишалася, в крайньому разі, до вироку.

Суддя, який виніс вирок, був лише виконавцем, та й то примітивним. Навіть „на перший погляд" не існувало злочину з боку Ю. Тимошенко. Порушення кримінальної справи само по собі було дефектним в цьому відношенні, тому суддя взявся сам довести зловживання владою з боку тодішнього прем'єр-міністра, яка газовою угодою 2009 року між Україною і Росією нібито завдала фінансового збитку Українській державі, перевищуючи свої прем'єрські повноваження.

Фінансові розрахунки спростовують вирок. Правда, ціна на газ збільшилися, але корумпованих посередників було відрізано. Україна зменшила свою залежність від російського газу, істотно знизила обов'язкові квоти закупівлі, отже, зменшилися рахунки на газ.

Суддя проіґнорував експертний висновок і відніс меншу затратність до енерґозбереження. Факти у цій кримінальній справі в будь-якому випадку не мають відношення до вироку. Це було політичне рішення В. Януковича – як захистити себе від опозиції. Але тепер, коли В. Янукович показав це відкрито, повинні бути наслідки.

Відмовившись почути міжнародне співтовариство, В. Янукович має вважатися ізгоєм. Українська діяспора може і повинна відігравати важливу ролю в цьому відношенні, використовуючи численні і різноманітні підходи. Демонстрації проти В. Януковича, листи в міжнародні організації, а також уряди– це все триває вже протягом деякого часу.

Деякі з представників діяспори, критикуючи його діяльність, вичерпали всі можливі шляхи, прагнучи налагодити продуктивний діялогу. Інші були більш критичні, організовуючи демонстра-

(Закінчення на стор. 9)

Неправедний суд не може бути тріюмфом

Політика – це завжди плинний процес, тому у ставленні до програм різних партій і до практичних кроків їхніх провідників нерідко міняються місцями симпатії та антипатії. Так було й у нашому ставленні до діяльности Юлії Тимошенко на посту прем'єр-міністра України: наші читачі повинні пам'ятати, як ми гостро критикували її за кроки і дії, котрі не в'язалися з нашими уявленнями про те, що є добре і що є корисне для незалежної Української держави, для майбутнього української нації.

Але сьогодні ми з такою самою відвертістю стаємо на її бік, вважаючи суд над нею і проголошений вирок – сім років позбавленя волі – кричущою несправедливістю, прикладом чиновницької сваволі, свідченням помсти Віктора Януковича – помсти всій опозиції, але найбільше Ю. Тимошенко, оскільки вона виказала себе найсильнішим політичним противником Президента і владної Партії Реґіонів.

Разом з тим ми бачимо, що вона виказала себе сильною людською особистістю, гідно витримавши немале випробування цим довгим і брутальним судовим переслідуванням. Такі випробування змінюють людей до кращого, отож маємо надію, що, у випадку повернення Ю. Тимошенко у велику політику, вона врахує усі свої минулі політично-партійні похибки і цінитиме довір'я людей вже не заради того, аби знову випливти наверх, а заради самовідданої праці в ім'я України.

Суд над Ю. Тимошенко і його вирок поставили Україну в ситуацію, коли вже не можуть не відбутися великі зміни в українському суспільстві. По-перше, чинником цих змін є надзвичайно яскрава і однозначна реакція світу на цей процес як на явно політично-мотивований. Вкрай критично, на межі обурення, відгукнулися на цю подію Державний департамент США, Президент Европейської Ради Герман ван Ромпей, Президент Еврокомісії Жозе Мануель Баррозу, Президент Франції Ніколя Саркозі, Канцлер Німеччини Анґела Меркель, прем'єр-міністер Польщі Дональд Туск. Під загрозою опинилося продовження програми „Східнє партнерство", зустріч на найвищому рівні „Україна-Евросоюз".

Біда, що на цій критиці і відсахуванні об'єднаної Европи від України втрачає багато не В. Янукович, а вся Українська держава.

Але фатально втрачає і він, такий несолідний український Президент, бо покерував ним не здоровий глузд, а низьке почуття помсти.

Тому, незалежно від дальшого його рішення – запакувати Ю. Тимошенко за ґрати чи випустити її на волю – В. Янукович вже не зможе так безпардонно і безкарно вести Україну до авторитаризму – до тієї форми влади, котру українська ментальність ніколи не сприйме і не прийме.

ЖОВТЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Слов'янин вселюдського значення

Це ніби не належить безпосередньо до нашого національного минулого, але стосується духовної історії усього людства – отож заторкує й нас, українців. Нас навіть особливою мірою, якщо згадати роки і віки сусідства між Україною і Польщею – не завжди щасливого, але завжди близького, часами – аж надмір, на віддалі оголених одна до одної шабель. Але от – і вони живі, і ми живі, а щоб наше навічно сусідське життя було не просто існуванням, а мало вимір вищий, духовний – в ім'я цього добре, дуже добре потрудився в теперішньому проблемному світі великий поляк Кароль Войтила.

16 жовтня 1978 року у Ватикані він піднявся на Апостольський престол як Іван Павло II, 264-ий Папа Римський – як перший, від 1523 року, не італієць, і як перший за всю історію Христової Церкви Папа-слов'янин.

Ніколи, ніякі часи не були для Церкви простими й легкими, а вже саме ті, пізні повоєнні – з розпаношуванням комунізму, взагалі лівизни, з культом споживацтва, вульгарного матеріялізму і секуляризму – тяжким випробуванням лягли на її плечі і, отже, – на його.

Що давало йому силу не лише встоюватися перед величезними перешкодами, але й долати їх, ставати над ними на недосяжну височінь? Віра? Але ж попередні папи також були людьми віри. Розум? Розумних на нашій плянеті все більше, а життя на ній легшим чомусь не стає.

Ми цього ніколи не будемо знати, бо внутрішнє життя навіть так званої „простої" людини – ой, нерідко – виявляється криницею, в якій не видно дна. Нема простої людини, і кожну знає тільки і тільки, і тільки Бог. Ми ж можемо лише щось відчувати, припускати, вгадувати.

Усі біографи Папи Івана Павла II намагаються збагнути найбільшу таємницю його життя – хто або що поставило його на те місце, таке проблематичне для інших, на якому зовсім не було роздільної межі між служінням Богові і служінням людям?

Цією таємницею була чистота душі. Зберегти душу чистою у світі, де стільки бруду, – більше нічого й не треба для спасіння. І не тільки свого – якщо чистоту випромінювати на довкілля. Бо запалену свічку не ставлять під стіл, а на підвіконня, звідки світло лине далеко.

Гаряче, тоді ще дитяче жадання зробити світ чистішим вело його до театру, до професії актора, тобто до сцени як трибуни свого розуміння і свого відчуття світу, трибуни чистоти. І не могла називатися його перша, теж ще дитяча п'єса, як „Кароль-Дух".

Цікава подробиця: саме в роки дитячо-юнацького захоплення театром Кароль здійснив прощу до Ченстохови, до чудотворної ікони Матері Божої.

Від душевної чистоти виникла у нього потреба в поезії. А це ж та особлива, надчутлива сфера, котра, якщо в ній не понизити кроку, завжди відриває цей крок від землі до неба: з чистоти поезії починається релігія.

Душевна чистота – це повсякчасний і нестримний потяг до святинь і святощів. Тому він знову і знову ходив пішки до Ченстоховської Матері Божої. Відчував до неї невимовний, справді містичний пієтет. І вже як Архиепископ Краківський переніс ікону з Ченстохови до своєї епархії, аби молитися перед нею щодня. Навіть коли ікона виставлялася для поклоніння в кожній з 120 парафій, щоразу був присутній і він, Архиепископ. Стоячи перед нею на колінах, мусів відчувати якесь особливе релігійне надхнення, особливе піднесення...

А нам буде тут доречним нагадати, що свята авра Ченстоховської Матері Божої, найбільшої релігійної святині Польщі – духовної королеви цієї країни – зберігає навічно й молитовні чуття українських православних християн. Колись давно, можливо, ще за князювання Володимира Великого її привезли до Києва з Константинополя, з Києва потрапила вона до монастиря св. Єфросинії біля Полоцька, відтак князь Юрій забрав ікону до своєї столиці, Белзу, і там протягом декількох років сталося перед нею багато чудесних зцілень та одужань. У 70-ті роки XIV ст., коли Галицько-Волинська держава підупала, польський воєвода Володислав Опільський відібрав чудотворну ікону від белзького князя, довго тримав її у себе, але врешті подарував монахам-павлинам з монастиря на Ясній Горі в Ченстохові.

У християнському світі є багато чудотворних ікон, однаково дорогих і для католиків, і для православних, починаючи зі знаменитої Матері Божої Неустанної Помочі в Римі. Усі вони – чисті джерела віри, надії та любови, джерела благочестя, дороговкази на шляху від Церкви земної, розділеної, до Церкви невидимої, єдиної у Христі.

Але Белзько-Ченстоховська Матір Божа – все ж особлива, надзвичайна. У ній поєднане релігійне благоговіння Візантії і латинського Заходу, поєдані риси Одигітрії – Матері-Провідниці і Долороси – Скорботної Матері. Ченстоховська Матір Божа – двічі скорботна: на її обличчі залишилися сліди від монголо-татарської шаблі. Таким чином вічність і час зійшлися в цій неповторній іконі.

І мабуть, Великий Папа тому так цінував і шанував її, що, молячись перед нею, в особливий спосіб відчував у собі живу присутність вічности і ту духовну силу, котру вона давала йому в молитві за наш неспокійний і непевний час.

П. Ч.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.
За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"		
Адміністратор	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 **E-mail**: admin@svoboda-news.com
Керівник відділу оголошень	Марійка Осціславська	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Предплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Організатори судилища – в Росії

Юлія Тимошенко не мала виходу, коли Володимир Путін серед зими навмисне припинив постачання газу в Европу, а Захід і не доглянув, що це – політичний наступ з метою посварити Україну з Европою. Західня Европа нарікала на зиму, діти хворіли, чому ж Україна цього не розуміла?

А В. Путін радів, бо його підступний плян працював – Захід Україну звинувачував. Тоді Ю. Тимошенко поїхала до В. Путіна рятувати скрутну ситуацію. Мудрагелі віддали ініціятиву в руки В. Путіна, і він подав Ю. Тимошенко контракт до підписання. Вона не мала вибору. Якщо не підпишеш, то Европа не дістане газу і буде виключно звинувачувати Україну. І сліпий може бачити, що не Ю. Тимошенко винна, але винен аморальний, політичний інтриґан, який веде світ в руїну. Не ховаймо голову в пісок, а станьмо єдиним фронтом за свої права в Україні!

В. Путін рафіновано, ніби морально і модерно, продовжує ідеологію деспота Йосифа Сталіна з 1932-1933 років. Лазара Каґановича він замінив Дмитром Табачником, щоб контролювати українську мову, школи, університет, церкви та відкрити нову лінію з України в Европу через Москву. В. Путін має тверду руку і збирається ще раз обдурити свій народ у себе вдома і за межами Росії.

В Росії арештовують невинних людей з опозиції, в тюрмах додають отруйні речовини до харчів, а В. Путін заявляє, ніби в'язні – це люди слабкого здоров'я, і винних немає.

В. Путіна ми не можемо притягнути до відповідальности, але логіка каже, що було б добре писати про нього в газетах, щоб підірвати йому репутацію вдома і перед світом. Це він є ініціятором штучного суду над Ю. Тимошенко, Юрієм Луценком та іншими.

Михайло Феш,
Тусан, Арізона

Ми звернулися до В. Януковича

Членкині Тернопільської благодійної організації „Українська родина" до глибини душі вражені судовим процесом над Юлією Тимошенко, а вирок суду буквально нас приголомшив. Під час судових засідань до розгляду справи добиралися необ'єктивні матеріяли, не бралися до уваги її власні свідчення, допускалося перекручування фактів і дат, створювалися штучні перешкоди для праці адвокатів.

Ми вважаємо, судять не Ю. Тимошенко, а опозицію. бо подібний судовий процес уже дев'ять місяців чинять ще над одним провідником опозиції, колишнім міністром внутрішніх справ Юрієм Луценком.

Ми не самотні в своїх поглядах на цю справу. За 18 років діяльности нашої організації нам вдалося налагодити зв'язки з різними громадськими організаціями в Україні і за кордоном. Часто обмінюємося думками.

Цілий світ дивується з того, як у нашій країні розправляються з опозицією. Ю. Тимошенко не може не викликати захоплення, а її мужність і стійкість під час судового процесу заслуговує на велику повагу й шану.

Дивує, що проти учасників мирної акції на захист Ю. Тимошенко виставили потужні кордони загону спецпризначення „Беркут", інших міліцейських підрозділів. Влада, за яку проголосував народ, стала проти нього.

З цього приводу ми звернулися з листом до Президента Віктора Януковича, який обговорили на зборах організації.

Ірина Найдух – голова організації,
Галина Шевченко,
Аліса Шинкаренко,
Ольга Козаченко,
Ольга Страмик,
Галина Бачинська,
Марія Наумова,
Світлана Іванова,
Галина Прокіпчук,
Марія Андрусів,
Ольга Чечайлюк – члени,

Тернопіль

Русинський міт розвіюють у світі самі русини

Останнім часом ідеологи й активісти „політичного русинства" намагають переконати закарпатців у тому, нібито відбувається могутній розвиток русинської ідеї у світі. Як на доказовий приклад вказують при цьому на Словаччину, де, мовляв, тутешні руснаки переживають справжню „обродy", тобто по-нашому – відродження. Як на здоровий глузд, то словацька „оброда" радше нагадує українське прислів'я: „Не знаючи броду, не лізь у воду".

До наших рук потрапила монографія активістки русинського руху Словаччини Анни Плішкової „Русинська мова на Словаччині", видана в Методично-педагогічному центрі в Пряшеві. Ясна річ, словацькою мовою.

Авторка дослідження, глибше вникнувши в проблему, пише про сумні перспективи не тільки „русинської" мови на Словаччині, але й подальшого існування такого етносу взагалі. І подає при цьому промовисті факти. В сфері офіційного спілкування русинська мова практично не вживається.

У багатьох „русинських" селах досі не встановлено навіть двомовної таблиці з назвою населених пунктів. І це за 15 років „оброди"!

Критично виглядає ситуація з кількома виданнями – нібито „русинськими". „Народні новинки" – головний часопис „свідомих русинів", який на початку „оброди" виходив як тижневик, через кілька років став двотижневиком і врешті-решт перетворився на місячник. Ще один місячник, „ІнфоРусин" до 40 відс. своїх статтей друкує словацькою мовою.

Є ще два церковні часописи – „Благовісник" та „Артос". Але в першому, нарікає А. Плішкова, поруч зі словацькою використовується ненормативна подоба „русинської" мови, до того ж як кирилицею, так і латинкою, а в другому надається перевага латинському шрифтові. (Хоча кодифікований варіянт„русинської" мови створений саме кирилицею!).

Якщо на Словацькому телебаченні в 2003 році виходила 30-хвилинна „русинська" програма раз у місяць, в 2005-му – раз на два місяці, то з 2006-го – вже раз на квартал. Причому її авторам, як зазначає А. Плішкова, бракує знання нормативної „русинської" мови.

Не вистачає знання мови і в „русинській" програмі Словацького радіо. (Складається враження, що літературний варіянт цієї мови вживають тільки працівники русинської катедри Пряшівського університету).

Не використовується „русинська" мова і в Церкві. На Пряшівському теологічному факультеті її не вивчають навіть ті священики, які плянують працювати в „русинських" селах. Греко-Католицька Церква вже перевела Богослужіння на словацьку мову. І навіть перейшла на юліянський календар. Православна Церква якщо й молиться по церковно-слов'янськи, то спілкується з вірниками теж словацькою мовою.

Ще гірша справа зі шкільництвом. Якщо у 2003 році близько пів тисячі учнів у цілій Словаччині вивчали „русинську" мову факультативно, то в 2006 році таких залишилося лише 198.

Таким чином, підсумовує А. Плішкова, важко назвати сферу, в якій би „русинська" мова зазнали „оброди". Неухильна словакізація наростає, і перспективи словацьких „русинів" сумні – щоб не сказати гірше.

Олександер Гаврош,
Ужгород

Прославімо запорізького гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного

У листопаді 2010 року Братство св. праведного Петра Калнишевського Української Православної Церкви Київського патріярхату заявило в Інтернеті про необхідність канонізації гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного, як великого достойника перед Православною Церквою і взагалі перед християнською цивілізацією.

При цьому згадувалось і про активну участь гетьмана у відновленні вищої церковної єрархії в Україні, посвяту запорізького козацького товариства на захисників православної віри, порятунок Европи від мусульманської навали.

Наступним кроком братчиків стало звернення у грудні 2010 року до Священного синоду УПЦ КП з проханням розглянути питання про можливість піднесення цього видатного державного мужа до сонму святих. На жаль, це питання так і не розглядалось на засіданнях Синоду.

Проте від самого початку цих ініціятив Братство ввело до своєї молитовної практики молитви за канонізацію П. Сагайдачного. І 25 травня цього року визначний гетьман був канонізований … Українською Автокефальною Православною Церквою (перше прославлення відбулось 17 липня).

Відтепер в православній традиції існує практика прославлення цього подвижника, а з огляду на процес зближення двох православних конфесій можна сподіватися, що після їх об'єднання така практика стане загальною.

Братчики продовжують молитися за визнання П. Конашевича-Сагайдачного святим достойником Божим також у Київському патріярхаті.

о. Ігнатій (Воловенко),
Донецьк

Новини і спостереження – в листах до „Свободи"

Дослідження „Козацьке військо" надіслав до Дня українського козацтва **Дмитро Дорофеєв** з Луганська. Його історичну розвідку доповнюють поетичні спроби. Про Хортицю поет пише:

Козацька звитяга і слава
Пов'язана з островом цим,
Бо Хортиця війську давала,
Надійний притулок і дім.

Олександер Вертіль з Сум написав про мініятурну гідроелектростанцію, яку змайстрував в селі Буринь Сумської области інженер Віктор Шитов, один з засновників малого підприємства „Дія". Його винахід можна встановити на двох понтонах на кожній водоймі і мати струм.

На Всеукраїнському конкурсі промислових товарів для населення електростанція В. Шитова відзначена дипломом з висновком, що винахід має майбутнє.

Мирослав Солодкий з Монт-Вернон, Вірджінія, прочитав у газеті „Джерело" статтю „Михайло Чайковський – загадковий персонаж української історії" і прислав до „Свободи" її копію для ознайомлення.

Юрій Кравчук з Вільмінґтону, Делавер, у листі до редакції поділився роздумами про чужинців, які увійшли до влади в Україні і не дбають про національні інтереси молодої держави. До таких приходьків автор листа залічує Віктора Януковича, Дмитра Табачника і Миколу Азарова.

В Україні тривають акції протесту населення проти дій влади

КИЇВ. – Шахтарі Луганської области 14 жовтня провели акцію протесту проти свавілля реґіональної „вугільної мафії“ біля будівлі Кабінету міністрів України в Києві. Вони заявили про проведення загальнонаціонального страйку і конституційних зборів. До відома громадськости та журналістів будуть доведені незаконні дії органів державної влади, спрямовані на знищення вугільної галузі як державного сектора промисловости України. Голова Спілки об’єднання громадян „Трудовий рух „Солідарність“ Костянтин Ільченко повідомив про проведення в листопаді Громадянського конґресу за участю громадських та профспілкових організацій України. Фото: УНІАН

КИЇВ. – Молодіжні громадські організації міста провели 15 жовтня акцію „Марш безквартирної молоді“, яку ініціювала громадянська ініціатива „Молодіжна варта“. Учасники акції, які вимагали у парляментських партій виконати свої обіцянки щодо забезпечення молоді доступним житлом, пройшли від Київської міської державної адміністрації повз Кабінет міністрів України до Верховної Ради. Учасники акції скандували гасла „Молодь є – житла нема!“, „Бандитам – тюрми! Молоді – житло!“, „Будуйте, а не саджайте!“.

Сергій Пархоменко,
член „Молодіжної варти“

КИЇВ. – 17 жовтня 1,500 працівників підприємств різних галузей економіки провели в Києві віче з нагоди Міжнародного дня боротьби з бідністю. Вони пройшли повз будівлі Верховної Ради і будівлі Адміністрації Президента, скандуючи „Бідності – ні!“ і „Гідну платню!“. Фото: УНІАН

КИЇВ. – Представники малого і середнього підприємництва 13 жовтня провели акцію „Марш порожніх гаманців“. Близько 300 осіб з підприємницьких об’єднань з різних реґіонів України зібралися біля арки Дружби народів, де провели віче проти зубожіння українського народу з прапорами Федерації професійних спілок працівників малого та середнього підприємництва. Потім вони вирушили колоною до Кабінету міністрів України, скандуючи гасла протесту. Учасники маршу символічно залишили біля Кабміну декілька порожніх гаманців і перейшли до Верховної Ради, де обтягнули колючим дротом паркан, встановлений навколо парляменту, і повісили на нього тюремну уніформу. Фото: УНІАН

ЧЕРКАСИ. – Працівники міського транспорту і мешканці міста 13 жовтня вийшли на віче протесту проти скорочення тролейбусного руху, заборгованости платні працівникам транспортного підприємства (вже три місяці вони її не отримують), неправильного розподілу керівництвом комунального підприємства державної компенсації збитків.

„Ми отримали з Києва чверть плянової суми. Звернулися до Кабінету міністрів, але дістали відмову“, – виправдувався начальник управління вуличної інфраструктури і транспорту Черкас Віталій Дядченко.

На вічу були порушені питання про підвищення цін на продукти харчування і комунальні послуги.

За день до віча Черкаський окружний адміністративний суд заборонив його проведення, але у призначений день на Соборну площу вийшли сотні людей різного віку, які перепинили рух транспорту на головній вулиці – бульварі Шевченка. Міліція заарештувала кількох чоловіків.

Організатори віча пообіцяли повторити акцію протесту 23 жовтня, якщо влада не вдовольнить їхні вимоги.

Олександер Костирко

Віче протесту 13 жовтня на центральній площі Черкас. Фото: Олександер Костирко

В Нью-Йорку і Філядельфії відзначили 90-ліття УВУ

УВУ – це наша особлива історія

Петро Часто

НЮ-ЙОРК. – 8 жовтня в будинку Наукового Товариства ім. Шевченка відбулося відзначення 90-ліття Українського Вільного Університету у Мюнхені. В конференційній залі панувала атмосфера загального піднесення. Серед присутніх – багато осіб, у той чи інший спосіб причетних до УВУ, усі вони і також усі інші виглядали урочисто й помолоділо, адже кожен університет – це незмінний дух молодости, дух творчих пошуків і відкрить.

Але УВУ – це щось особливе. Український університет поза Україною – це набагато більше, ніж навчання, наука та виховання студентів. Це – наша особлива історія. Чим же особлива? Своєю немилосердною складністю? Ні, не тільки. Завжди актуальною повчальністю? Кожна національна історія – повчальна. А от наша, українська, попри всю її проблемність, попри весь її відомий біль і всупереч цьому всьому – засвідчує одну прекрасну, давню, можна сказати, генетично зумовлену внутрішню рису нашого народу – його потяг до знань, до освіти. Порівняймо: росіяни, як і кожен імперський народ, мали вільніший доступ до освіти, їздили по закордонах, їхня аристократія могла довчати своїх дітей в Европі, а проте Росії в цілому ніколи не було властиве таке схиляння перед розумом, такий пієтет до друкованого слова, як нам, українцям. І те, що повага до освіти, потреба в ній усвідомлювалася в самій масі народу, а не лише на її суспільних верхах, є мовби органічним продовженням української народної релігійности. Згадаймо Шевченків „Іржавець“:

„...Як мандрували день і ніч,
Як покидали запорожці
Великий Луг і Матір-Січ,
Взяли з собою Матір Божу,
А більш нічого не взяли...“.

Бо в життєву дорогу, за великим рахунком, можна взяти тільки рідну віру і розум, здобуті попередніми поколіннями знання.

Так само український інтелектуальний прошарок після поразки Визвольних змагань 1917-1921 років не брав з собою багатства, маєтків, золота-срібла, а тільки те, чого ворог не міг відібрати, – розум, знання, науку.

Про цю нашу шляхетну національну рису говорили усі промовці, починаючи з вступного слова президента НТШ-А д-ра Ореста Поповича. Представивши почесну президію конференції – нового ректора УВУ львів’янку д-ра Ярославу Мельник, професора Львівського університету ім. Івана Франка Марію Пришляк, Першого секретаря Постійного представництва України в ООН Ганну Пророк, колишніх ректорів УВУ академіка Національної Академії наук України Леоніда Рудницького і д-ра Альберта Кіпу, голову Фундації УВУ в Ню-Йорку Теодора Воляника та засновника Фундації Івана Буртика, О. Попович підкреслив, що УВУ успішно вив’язався зі своїх історичних завдань, проте не менш важлива його сьогоднішня присутність в українському науковому світі, оскільки освіта і наука в Україні знову переживають дуже тривожні часи.

Група чільних учасників ювілейної конференції в НТШ-А, присвяченої 90-літтю Українського Вільного Університету. *Фото: Стефан Качурак*

Ведучий конференції д-р Андрій Шуль зачитав привіт від Єпископа-емерита Василя Лостена, одного з тих високих авторитетів в американському українстві, котрі духовно ідейно підтримували і надихали УВУ.

Теплий привіт від Постійного представника України в ООН Посла Юрія Сергеєва прочитала Перший секретар представництва Г. Пророк. Голова Фундації УВУ Т. Воляник у своєму виступі добре представив картину сприяння української громади Америки і її чільних діячів діяльності Фундації, задля її спроможности ефективніше прислужитися УВУ.

Цікавий і емоційно наснажений був виступ відомого громадсько-політичного діяча, колишнього президента Українського Конґресового Комітету Америки і Світового Конґресу Українців д-ра Аскольда Лозинського. Він зацитував уривок з книжки „Справжнє обличчя українського буржуазного націоналізму“, виданої у 1974 році Видавництвом „Наукова думка“ в Києві. Її автор, шельмуючи УВУ як „центр ідеологічних диверсій проти СРСР“ не пропускав, що прийде час, коли його вульгарні інсинуації проти професорів УВУ звучатимуть як найвища похвала на адресу їхньої самовідданої проукраїнської діяльности.

Втім, серед професори УВУ, на 99 відс. складеної з незламних українських патріотів, знайшовся один – археолог, етнограф і письменник Віктор Петров, котрий, крім наукових талантів, мав не менший талант каґебістського аґента, засланого Москвою в середовище західньої української еміґрації. Про цей досі не до кінця з’язований випадок розповів на конференції А. Шуль.

Привіти на конференцію надіслали славнозвісний американський політолог Збіґнев Бжезінський, адвокат з Полтавщини д-р Олександер Панченко („УВУ зробив з мене переконаного українського патріота“), д-р Володимир Рак. Підсумовуючи висловлені в них думки, ведучий, також колишній докторант УВУ, сказав, що „сенс відзначення 90-річчя УВУ – це не сухий абстракт, а жива, активна, будуюча дійсність“, тому як у часи імперської неволі України, так і нині заслуговує нашої всегромадської моральної і матеріяльної підтримки.

Історію цієї підтримки докладно висвітлив у своєму виступі І. Буртик.

Колишній ректор УВУ, президент Світової Ради Наукових Товариств ім Шевченка, академік Л. Рудницький назвав УВУ „чудом безперервної тяглости в українській академічній науці“ і ствердив, що для нього особисто було великим щастям слухати знаменитих українознавців – шевченкознавця Павла Зайцева, філософа Олександра Кульчицького, істори-

(Закінчення на стор. 11)

В. Янукович...

(Закінчення зі стор. 5)

ції, проте продовжуючи запрошувати представників режиму брати участь в проукраїнських заходах, спонзорувати спільне відзначення Дня Незалежности, запрошувати представників на інші значущі події. Ще інші дотримуються позиції загального бойкоту цього злочинного режиму. Всі підходи вважаються прийнятними і більшменш ефективними, тому що діяспора є плюралістична. Але тепер всі заклики здаються марними.

Повний тиск на В. Януковича, як мені здається, є найбільш ефективним варіянтом, оскільки це єдина мова, яку він розуміє. Цей підхід повинен включати і розглядати всі аспекти політичного спектру: протидіяти ратифікації будь-якої асоціяції з Европейським союзом в 2011 році, головуванню України в Організації безпеки і співробітництва в Европі в 2013 році і так далі.

Крім того, представники В. Януковича повинні бути примушені вибирати одну зі сторін. Міністри, народні обранці, навіть дипломати повинні шукати свою совість. Почесні консули України повинні бути першими, щоб засудити судилище над Ю. Тимошенко.

Міністри, народні обранці, посли, генеральні консули, консули, навіть перший, другий і третій секретарі повинні зробити те ж саме. В іншому випадку ми повинні цуратися їх. Тиск не повинен бути обмежений українською громадою діяспори.

Неукраїнським політичним керівникам (президентам, прем’єрам) та законодавцям, чільним діячам комерційних кіл та інвесторам слід настійно рекомендувати уникати тих, хто працює на підтримку В. Януковича або вважаються такими завдяки своєму мовчанню. Важливо відзначити, що в очікуванні вироку щодо Ю. Тимошенко В. Янукович і його „службовці“ провели велику попередню роботу. Місцеві вибори минулого року в Україні дозволили йому сформувати мережу маріонеток по всій країні.

Навіть останнє скликання діяспори на V Форум було частково успішним пляном В. Януковича з метою впливу і контролю за діяспорою. Слід зазначити, що V Форум прийняв резолюцію, що вимагає негайного звільнення Ю. Тимошенко, Юрія Луценко та інших провідників опозиції. Павлові Мовчанові, який головував у резолюційній комісії Форуму, як і Михайлові Ратушному, нинішньому голові Українського Всесвітньої Координаційної Ради, на жаль, вдалося виключити посилання, а потім опублікувати облагороджену версію на сайті УВКР. Таким чином завдання, здавалося б, важке, але принаймні мета повинна бути набагато ясніша тепер, коли поза всяким сумнівом В. Янукович вичерпав всі можливі шанси на реабілітацію. Навіть ті, хто наполягає на діялозі, будуть змушені підвести підсумки своєї низької ефективности.

Вже не досить говорити про зміни політики В. Януковича, звільнення міністра освіти Дмитра Табачника або визнання, що Голодомор був геноцидом українського народу. Просте рішення полягає в тому, що В. Янукович має бути змінений, усунутий з посади, змушений піти у відставку або призначити нові президентські вибори найближчим часом.

Методи, в тому числі громадянської непокори, нової української революції за підтримки світового співтовариства, повинні в усіх відношеннях залишатися демократичними. Не існує іншого шляху. На щастя, Україна вже має певний досвід у боротьбі з царями та комісарами. Між ними було чимало бандитів, тому народ повинен дати собі раду і з цим „президентом“

Ню-Йорк

Ділові зустрічі президента СКУ Євгена Чолія

ТОРОНТО. – Президент Світового Конґресу Українців Євген Чолій у вересні відвідав Страсбурґ і Відень, де зустрівся з провідниками Европейського Парляменту та Організації з безпеки і співробітництва в Европі. Пізніше Є. Чолій зустрівся з українськими громадаму у Румунії, Словаччині, та з провідниками українських організацій у Ню-Йорку.

• 27 вересня президент СКУ Євген Чолій мав ряд зустрічей у Европейському Парляменті у Страсбурзі, Франція. Основна увага під час зустрічей була зосереджена на питаннях інтеґрації України до Европейського союзу та порушень людських прав у Росії та в Україні.

Президент СКУ зустрівся з головою підкомітету з прав людини Барбарою Лочбіґлер, членами та адміністраторами Европейського Парляменту. Є. Чолій привернув увагу високопосадовців до сучасної тривожної ситуації в Україні, до переслідувань політичних опонентів, зокрема Юлії Тимошенко та Юрія Луценка.

• 28 вересня Є. Чолій мав зустрічі у Відні, Австрія, з заступником Генерального секретаря ОБСЕ, директором Центру з попередження конфліктів Послом Адамом Кобєрацьким та з заступником директора Адміністрації Парляментської асамблеї ОБСЕ Марком Карілетом.

Президент СКУ закликав ОБСЕ настійно вимагати від України дотримання демократичних принципів. Він також наголосив на важливості майбутніх парляментських виборів в Україні в 2012 році і звернувся до ОБСЕ з проханням вислати на цей період велику місію спостерігачів.

Є. Чолій також зустрівся з старшим радником бюра ОБСЕ з питань свободи засобів масової інформації д-ром Анною Карлсрейтер, з координаційним радником бюра ОБСЕ з спеціального представництва та координатором з питань боротьби з торгівлею людьми д-ром Вірою Грачовою, з керівником програми „Европа і нові незалежні держави" д-ром Ольгою Мемедович та програмним офіцером Соломією Омелян.

Є. Чолій також відвідав парафію св. Варвари, де на громадській зустрічі поділився інформацією про діяльність СКУ.

• 30 вересня Є. Чолій виступив з вітальним словом перед делеґатами і гостями VI з'їзду Союзу українців Румунії (СУР) в румунському місті Тімішоара.

Є. Чолій закликав СУР продовжувати підтримку діяльності СКУ, заохотив усіх українців декларувати свою національну приналежність під час перепису населення в Румунії у жовтні 2011 року.

• 1 і 2 жовтня Є. Чолій відвідав українську громаду в Словаччині, де ознайомився з важливими для української національної меншини питаннями. У Пряшеві Є. Чолій зустрівся з головою Союзу українців-русинів Словацької Республіки Петром Соколом та заступником голови Павлом Богданом. Вони обговорили можливість проведення у вересні 2012 року в Братиславі наступних річних зборів СКУ.

Після цього Є. Чолій зустрівся з посадником Пряшева Павлом Гадярі, а також мав громадську зустріч, у ході якої ознайомився з проблемами, що перешкоджають розвиткові української національної меншини.

2 жовтня Є. Чолій пробував на Службі Божій у Церкві Івана Хрестителя.

У Свиднику Є. Чолій зустрівся з д-ром Мирославом Сополигою, директором Музею української культури в Свиднику, оглянув приміщення Союзу українців-русинів Словацької Республіки у Кошицях.

• 5 жовтня Є. Чолій зустрівся з українськими громадськими провідниками у Ню-Йорку, представив учасникам зустрічі діяльність СКУ за останній рік та його майбутні пляни.

Є. Чолій наголосив на сприянні евроінтеґрації України, захисті людських і громадянських прав українців незалежно від місця їхнього проживання, організації місії міжнародних спостерігачів під час парляментських виборів в Україні.

СКУ

Євген Чолій з працівниками Організації з безпеки і співробітництва в Европі українського походження у Відні.

Євген Чолій з учасниками громадської зустрічі в Ню-Йорку.

В Ню-Йорку...

(Закінчення зі стор. 9)

ка Наталію Полонську-Василенко, літературознавця Юрія Бойка-Блохина, мовознавця Юрія Шевельова, етнопсихолога Володимира Янева.

Академік Л. Рудницький виокремив одну з найістотніших характеристик УВУ: університет мав можливість через наукову співрацю з іншими осередками вищої науки вийти на помітніше місце у західньому світі, але для цього треба було великою мірою зректися свого служіння українській справі. Цього УВУ не міг собі дозволити.

Виступ шановної гості, Я. Мельник, зовсім недавно обраної ректором УВУ, вразив авдиторію обізнаністю з історією університету, з його значущим вкладом в українську науку (майже 700 великих праць!), а також упевненістю, що УВУ як українська академічна інституція на території Европейського союзу й надалі самовіддано служитиме науковій істині і через неї – справі укрїнського національного відродженя.

Конференцію з нагоди 90-ліття УВУ закрив коротким і теж схвильованим словом-враженням колишній ректор УВУ, президент Українського Вільної Академеії Наук в Ню-Йорку А. Кіпа.

Останньою хвилиною було урочисте відспівання усією залею вічно молодого студентського гимну „Ґавдеамус іґітур".

Група учасників відзначення 90-ліття УВУ у Філядельфії (зліва): Осип Рожка, Альберт Кіпа, Леонід Рудницький, Ярослава Мельник, Ярослав Заліпський, Митрополит Стефан Сорока, Ірина Іванкович-Блощинська, Петро Гурський, Петро Клюк, Олександер Лужницький. *Фото: Євген Партика*

УВУ – це міст між діяспорою і Україною

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Продовжуючи серію святкувань 90-ліття Українського Вільного Університету (УВУ), українська громада в США організувала серію конференцій у ряді міст східнього узбережжя.

Урочисте відкриття ювілейних відзначень відбулось 1 жовтня в Посольстві України в США у Вашінґтоні.

Друга з черги конференція відбулась 6 жовтня у Філядельфії в приміщенні Дому Товариства „Свята Софія". Серед достойних осіб, що засідали в президії, були Митрополит Української Католицької Церкви в США Стефан Сорока, ректор УВУ д-р Ярослава Мельник, голова Осередку НТШ у Філядельфії Ярослав Заліпський; президент Української Вільної Академії (УВАН) у США, колишній ректор УВУ д-р Альберт Кіпа.

Провадив конференцією колишній ректор УВУ, президент Світової Ради Наукових Товариств ім. Шевченка, і голова Товариства „Свята Софія" академік Леонід Рудницький.

Молитвою та привітом від представників духовенства та монашества Філядельфійської Архиєпархії вечір відкрив Преосвященний Стефан (Сорока). Він зокрема згадав свою візиту до УВУ влітку минулого року, під час якої університет справив на нього враження місця, якому просвічує світло науки і знання.

Я. Заліпський зачитав вітання з рамени Осередку НТШ у Філядельфії, а відтак А. Кіпа передав привіт та найкращі побажання з нагоди ювілею від імені УВАН

Головною точкою вечора була доповідь ректора УВУ Я. Мельник про 90 років діяльности УВУ. Як зазначив Я. Заліпський, представляючи доповідачку, Я. Мельник – є першою в історії університету жінкою, яка обіймає цей високий пост, та перша громадянка Незалежної України в цій функції).

Я. Мельник у своєму слові зупинилась на основній місії УВУ, яка закладена уже у самій його назві: зберегти українську науку у вільному світі в дусі академічної традиції університету. Вона ознайомила присутніх з історичними постатями, які особливо причинилися до формування та розвитку УВУ впродовж усієї історії його існування.

Ця сторінка історії органічно вписується в загальну історію української нації.

17 січня 1921 року українські професори університетів Російської імперії, „Союз українських журналістів і письменників на чужині", найактивніші учасники Українських визвольних змагань опинились у Відні, заснували перший приватний український університет поза межами України, даючи йому назву – Український Вільний Університет.

Восени того ж 1921 року осідок УВУ перенесено до Праги, столиці Чехо-Словацької Республіки. У Празі УВУ одержав приміщення та фінансову підтримку від уряду Чехо-Словацької Республіки, очолюваного Президентом Томашом Масариком. Саме тоді у Празі проживала значна кількість українських професорів та високошкільної молоді, що й сприяло розвиткові УВУ: на перший семестр вписалось понад 700 слухачів. Протягом свого існування в Празі УВУ розгорнув багатогранну педагогічну, науково-дослідну й видавничу діяльність, визнану в тодішній Чехо-Словацькій Республіці та поза її межами.

Унаслідок воєнних подій, у 1945 році професори і студенти були змушені покинути Прагу та переселитися на Захід, і в Мюнхені восени 1945 року розпочався третій період (після віденського і празького) існування УВУ.

Початки були нелегкі: університет матеріяльно опирався виняткова на власні сили. 1947 року кількість викладачів УВУ доходила до 80, включно з такими визначними вченими, як Юрій Бойко-Блохін, Григорій Ващенко, Володимир Державин, Василь Доманицький, Павло Зайцев, Володимир Кубійович, Зенон Кузеля, Олександер Кульчицький, Петро Курінний, Іван Мірчук, Олександер Оглоблин, Леонід Окіншевич, Юрій Панейко, Наталія Полонська-Василенко, Ярослав Рудницький, Вадим Щербаківський, Юрій Старосольський, Олександер Юрченко, Володимир Янів, Олекса Горбач, Ярослав Падох, Іван Кошелівець, Віктор Коптілов.

1950 року у Мюнхені, в результаті плідної науково-дослідної і педагогічної праці, Український Вільний Університет отримав офіційне визнання Баварського уряду і право промоцій та габілітацій.

Сьогодні УВУ дає змогу студентам з України вивчати ті предмети, які СРСР були заборонені або спотворені до невпізнання. Крім того, молодь з України має нагоду вивчати життя Заходу, користатися унікальними бібліотечними фондами. В УВУ навчаються і студенти діяспори. Тому одна з найважливіших ролей університету – бути науковим мостом між світом діяспори і сучасною Україною.

Своїми спогадами та спостереженнями з часів студій в УВУ поділились д-р Олександер Лужницький, д-р Ігор Мірчук, Осип Рожка та Ірина Іванкович-Блощинська. Короткі коментарі про особливості університету додали д-р Наталія Пазуняк та д-р Петро Клюк.

Особливою окрасою вечора став виступ відомого у Філядельфії бандуриста Петра Гурського.

Після гучного „Многая літа" для Українського Вільного Університету присутні мали змогу в невимушеній атмосфері вечора поспілкуватись з ректором УВУ Я. Мельник та обмінятись своїми враженнями від почутого.

Прес-бюро Товариства „Свята Софія"

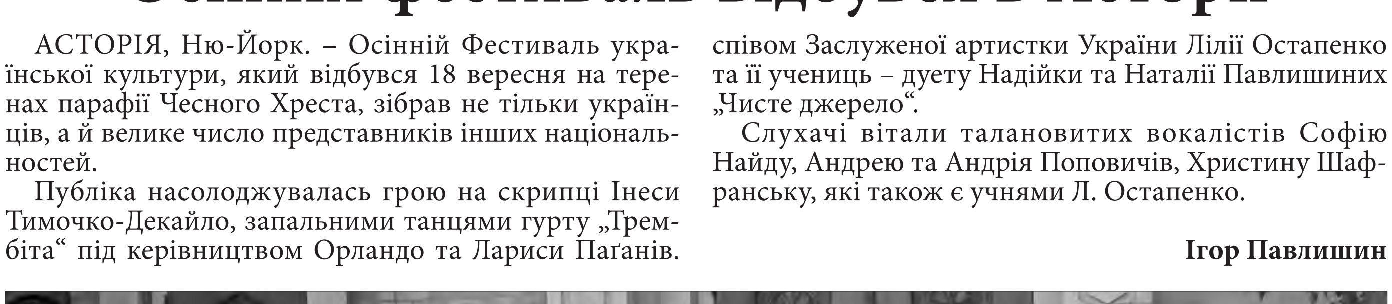
Осінній фестиваль відбувся в Асторії

АСТОРІЯ, Ню-Йорк. – Осінній Фестиваль української культури, який відбувся 18 вересня на теренах парафії Чесного Хреста, зібрав не тільки українців, а й велике число представників інших національностей.

Публіка насолоджувалась грою на скрипці Інеси Тимочко-Декайло, запальними танцями гурту „Трембіта" під керівництвом Орландо та Лариси Паґанів. співом Заслуженої артистки України Лілії Остапенко та її учениць – дуету Надійки та Наталії Павлишиних „Чисте джерело".

Слухачі вітали талановитих вокалістів Софію Найду, Андрею та Андрія Поповичів, Христину Шафранську, які також є учнями Л. Остапенко.

Ігор Павлишин

Парох церкви о. Януарій Лукавий представляє учасників мистецької програми фестивалю в Асторії, Ню-Йорк.

В „Українському селі” відбулося свято

Василь Романчук

ПАРМА, Огайо. – 24 вересня в „Українському селі” відбулося свято з нагоди роковин заснування цього поселення. День видався теплим і сонячним. Мешканці села у вишиваних строях зібралися на межі села, де встановлена відповідна таблиця. Неповторне враження створювали різнобарв’я прапорів, стяги представників інших національностей, які чисельно прийшли на українське свято.

Тишу міста сколихнули марші духових оркестр п’яти американських шкіл, які охоче відгукнулися на запрошення комітету „Українського села” взяти участь у святковій параді.

Розпочав урочисту ходу кортеж поліцейських, які супроводжували колону американських і українських ветеранів в одностроях, з державними прапорами США і України. За ними, карбуючи крок, йшли американський і польський леґіони, оркестранти вищої школи у яскраво бордових одностроях. Ця професійна оркестра брала участь у відкритті „Українського села” в 2009 році.

У святковій колоні було понад 50 громадських організацій, церков, шкіл та підприємств, які дружною родиною вийшли на урочисту параду.

Серед демонстрантів – колона почесних гостей українського свята. Посадник Парми Ден Де Пієро вийшов на параду в чудовій льняній вишиванці. У піднесеному настрої був цього дня конґресмен штату Огайо Деніс Кусинич. Відомий американський політик і державний діяч завжди відгукується на звернення громади і високо цінує її ролю в розвитку Парми і Огайо. Був також Ігор Дячун, який очолив Управу Українських Злучених Організацій рік тому. Далі йшли союзянки, юнаки-козаки і юначки у пишних віночках з „Каштану” – Школи українського танцю в Пармі, вихованці та їхні наставники шкіл українознавства ім. Тараса Шевченка і Товариства „Рідна школа”, осередки Спілки Української Молоді і Пласту, одна з наймолодших організацій – „Нова Українська хвиля”, яка об’єднує новоприбулих еміґрантів. За нею крокували представники Організації Оборони Чотирьох Свобід України.

Окрасою паради стала величава, з хоругвами і церковною атрибутикою, хода парафіян українських храмів, яку очолила парафія Православного собору св. Володимира. З піднесенням йшли парафіяни Української католицької церкви Покрова Пресвятої Богородиці, Української православної церкви св. Трійці Київського патріярхату, Української католицької катедри св. Йосафата, Української католицької церкви св. Андрея, Української католицької церкви св. Духу з Акрону, Римо-католицького собору св. Франсіса, Першої української євангельсько-баптистської церкви.

У параді взяли участь німецька, польська, словацька колони, угорські пластуни, ірляндські танцюристи, Римо-Католицька Спілка Америки. Далі йшли численні підприємці.

Завершила урочисту ходу колона керівників і організаторів паради з синьо-жовтими стрічками, яку очолив Бил Качмарик. За ними рухалися поліцейський мотоциклетний ескорт і команда однієї з пожежних частин Парми.

Біля парку „Української спадщини”, який цього дня урочисто відкривали, веселкою вигравали різнобарвний святковий одяг учасників імпрези, національні стяги США, України та інших країн, барвисті кулі та китиці осінніх квітів у руках присутніх. Звучали українські мелодії та пісні.

Біля трибуни у стійці завмерли американські та українські ветерани з державними прапорами, а поруч – почесні гості свята, духовенство та організатори урочистої імпрези.

Святкове віче розпочали голова комітету „Українського села” Роман Федьків і його помічниця Зоряна Зобнів. Вони запросили Архиєпископа Української Православної Церкви в США Антонія і пароха Української католицької катедри св. Йосафата о. Михайла Кулика – здійснити молитовний обряд з нагоди відкриття українського парку. Було зачитане єпископське привітання від Владики Української Католицької Церкви Івана Бури, який торік у співслужінні зі священиками українських храмів здійснив обряд освячення ділянки під майбутній парк. Урочисто звучали гимни США і України, які підхопили присутні.

Д. Де Пієро і Д. Кусинич вийшли на трибуну привітати українську громаду з цією подією. Промовці високо оцінили діяльність коміте-

(Закінчення на стор. 15)

Українську громаду вітає посадник Парми Ден Де Пієро.

На марші – „Нова українська хвиля“.

На параді – учні та вчителі „Рідної школи“.

Йдуть берегині українства – союзянки. Фото: Василь Романчук

Хода парафіян церкви Покрови Пресвятої Богородиці.

УКРАЇНА І СВІТ

Всеукраїнський фестиваль „Гайдамака“ відбувся в Києві

Вадим Васильчук

Знак фестивалю.

Водна переправа.

Учасники змагань біля козацької гармати.

Володимир Мусяк

КИЇВ. – Всеукраїнський фестиваль „Гайдамака“ випробовував та нагороджував справжніх українських козаків 1-2 жовтня. Організатором і ініціятором фестивалю вже четвертий рік поспіль є Братство козацького бойового звичаю „Спас“ і особисто голова братства Вадим Васильчук.

У „Козак-квесті” на Трухановому острові, в рамках фестивалю, взяли участь 15 команд, по п’ять осіб у кожній. Боролися за головну нагороду – сім кілограмів козацького золота. Про старт квесту козаків традиційно сповістили пострілом гармати. Молоді вояки долали перешкоди, хвацько їздили верхи та відповідали на історичні запитання: за три години кожен гурт мав пройти 12 випробувань та виявити знання рідної історії.

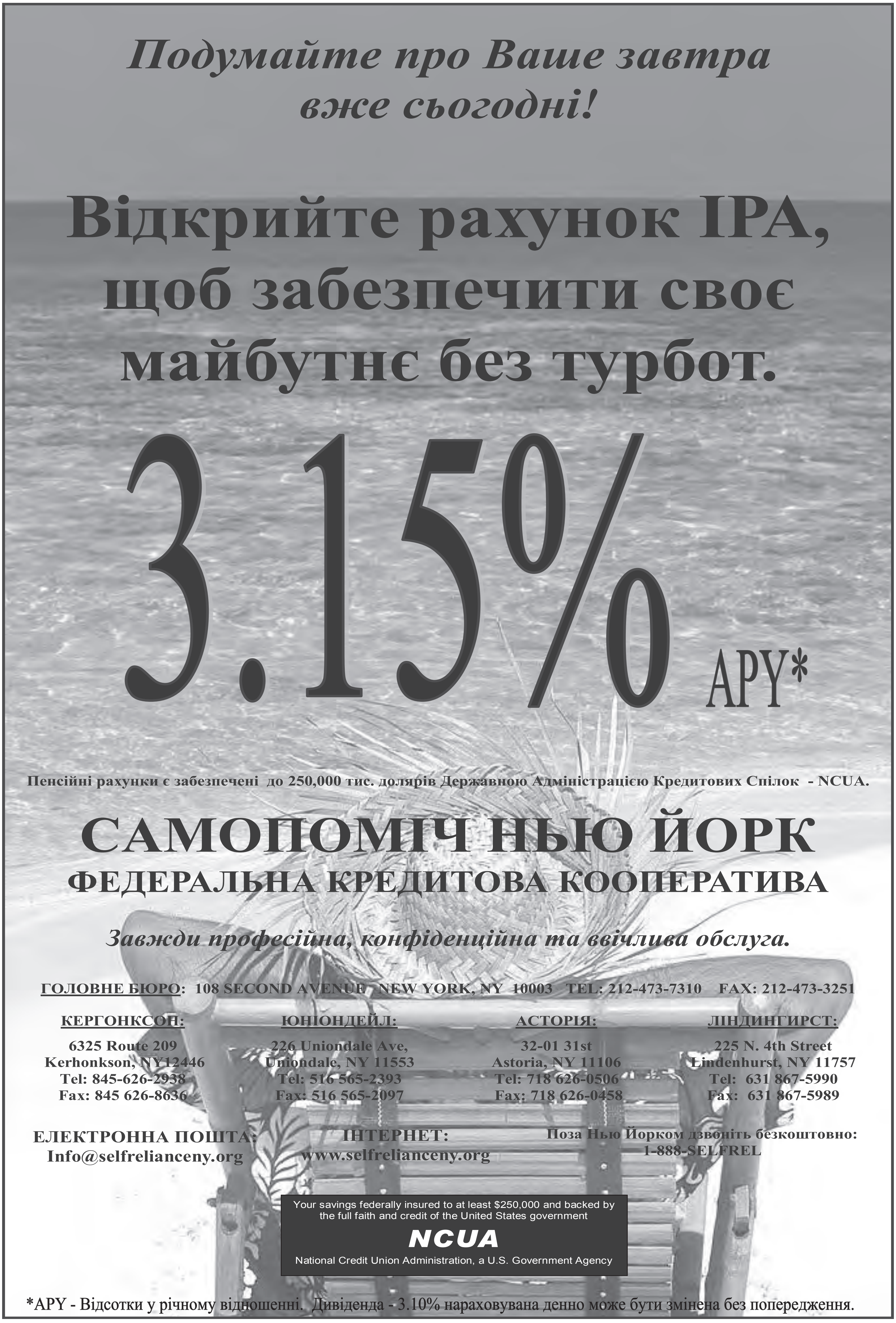
За леґендою, учасники квесту ставали козацькими пластунами, які повинні були віднайти козацькі клейноди, сховані царицею Катериною II після того, як вона зруйнувала Січ. Щоб здобути їх, учасникам необхідно було пройти вишкіл, долаючи перешкоди на шляху до клейнод.

Учасники змогли перевірити своє вміння влучно стріляти як з лука, з страйкбольного автомата чи пістолета, побороти вірних слуг Катерини у бою з списом та шаблею, вистрілити з гармати, протистояти водній стихії на катамарані, правильно і швидко зібрати своє туристичне спорядження та зробити переправу на інший берег річки.

За словами організатора фестивалю В. Васильчука, основне завдання „Козак-квесту“ полягало в тому, що учасники могли випробувати на собі життя справжніх козаків, а також перевірити, чи є в них ще козацький дух й наснага.

На фініші організатори годували кулішем зголоднілих козаків та

(Закінчення на стор. 15)

Подумайте про Ваше завтра
вже сьогодні!
Відкрийте рахунок IPA,
щоб забезпечити своє
майбутнє без турбот.
3.15% APY*
Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.
ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251
КЕРГОНКСОН:
6325 Route 209
Kerhonkson, NY12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636
ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave,
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097
АСТОРІЯ:
32-01 31st
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458
ЛІНДИНГИРСТ:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989
ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org
ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org
Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно:
1-888-SELFREL
Your savings federally insured to at least $250,000 and backed by the full faith and credit of the United States government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency
*APY - Відсотки у річному відношенні. Дивіденда - 3.10% нараховувана денно може бути змінена без попередження.

Всеукраїнський...

(Закінчення зі стор. 13)

нагороджували найкращих.

На другий день фестиваль був продовжений на Контрактовій площі столиці, де охочі мали нагоду повправлятися в козацьких забавах, майстер-клясах з володіння зброєю та бойових мистецтвах, відвідати ярмарок народних майстрів, скуштувати куліш та гаряче вино, а також на літературній сцені послухати кобзарів, поетів та виконавські колективи.

Показати різні ремесла до столиці з’їхалися умільці з різних куточків України. Майстри демонстрували прикраси з полімерної глини, коштовного каміння, срібла, міді, ляльки-мотанки, вироби з соломи, хмизу та дерева, вишиванки та теплі ковдри. Також пропонувалося відчути себе справжнім ковалем – самостійно виготовити фестивальну монету.

Відвідувачі вчилися у козаків вправного володіння батогом, майстерности шабельного бою, змагалися на списах, грали на справжніх козацьких литаврах, боролися, отримали навички з бойового мистецтва „Спас“.

Протягом дня у гостей фестивалю була можливість танцювати народні українські танці. Діти змагалися на дерев’яних шаблях, вправлялися в спритності „Чия буде шапка?“, цурках-палках та „нічних шалах“.

Надвечір всі спробували справжній козацький куліш від козака-кашовара.

Завершальним акордом фестивалю став святковий концерт за участі гуртів „ТаРута“, „Рутенія“, „Тінь Сонця“ та „Гайдамаки“.

Родзинкою концерту була церемонія нагородження переможців „Козак-квесту” перехідною чашею, який вручав почесний гість фестивалю – ректор Києво-Могилянської академії Сергій Квіт, та сімома кілограмами козацького золота з рук отамана Братства козацького бойового звичаю „Спас“ В. Васильчука. У фестивалі взяли участь близько 3,000 осіб.

Продовження фестивалю на Контрактовій площі у Києві: показ бойових мистецтв.

В „Українському...

(Закінчення зі стор. 12)

ту „Українського села”, і зокрема Р. Федькова та вручили Почесні грамоти від мерії та Конґресу США. І. Дячун привітав присутніх з відкриттям парку, згадав тих, хто був причетний до здійснення цього проєкту, зокрема Б. Качмарика, Ерика Толиропа, Міляна і Ольгу Пелців, компанії „Ed Pawluk and Sons“, „Lviv International“.

Під бурхливі оплески Д. Де Пієро, Д. Кусинич, І. Дячун, Р. Федьків, З. Зобнів, священики українських храмів перетнули синьо-жовту стрічку, яку тримали при вході до парку юнаки і юначки в національних строях, чим засвідчили офіційне його відкриття.

Прозвучав духовний гимн „Боже, благослови Америку” у виконанні Діяни Продан і Андреї Комічак. Зелену оазу заповнили люди.

У другій половині дня свято продовжувалось у парафії Українського католицького собору св. Йосафата, де проходив традиційний осінній український фестиваль.

У концерті виступили ансамбль Школи бандури, жіночий вокальний ансамбль „Зоря”, Школа українського танцю „Каштан”, гурти „Sound track”, „Діброва”, діджей „Кішка-полька”. Відбулися льотерія, дитячі та родинні розваги, а місцеві кухарі пригощали гостей смачними українськими стравами.

Можна було придбати ювелірні вироби і різні прикраси, образи, картини, книги, вишиваний одяг і рушники, кераміку, сувеніри.

Завершилася імпреза вечірньою ватрою, біля якої забавлялись діти і дорослі.

СПОРТ

Дружина „Чорноморської Січі" розпочала новий футбольний сезон

„Чорноморська Січ" – Португальський СК –	**0:3**
„Чорноморська Січ" – „Айкон" СК –	**2:1**
„Чорноморська Січ" – „Сакер Дрімс" –	**6:1**

Після повернення з успішних виступів на турнірі копаного м'яча Української діяспори, які відбулися в Торонто, дружина „Чорноморської Січі", що здобула в збірній Української спортової централі Америки і Канади (УСЦАК) звання чемпіонів діяспори, в першій зустрічі сезону зазнали поразки з минулорічними чемпіонами Центральної дивізії – португальським клюбом з Нюарку – 0:3. Змагання відбулися 26 вересня при електричному освітленні. Господарі мали значну ігрову перевагу і в більшості володіли м'ячем, тому й здобули перемогу.

В змаганнях на виїзді з польським клюбом „Айкон", які відбулися 2 жовтня, при електричному освітленні, „січовики" показали змістовну гру. Рахунок відкрив Петро Касіяненко на 20-ій хвилині. Господарі ще до перерви вирівняли рахунок – 1:1. В другій половині гри українські футболісти в більшості мали ігрову перевагу, завдяки якій Дмитро Терещук на 85-ій хвилині здобув переможного ґоля.

9 жовтня „січовики" зустріли у себе на площі „Біртемпл" в Юніоні, Ню-Джерзі, новий клюб „Сакер Дрімс" з Трентону. На початку цих змагань обидві дружини грали обережно, більше в обороні, вивчали своїх суперників. Щойно на 20-ій хвилині українські футболісти розпочали швидкі акції. Ведення 1:0 здобув Д. Терещук на 26-ій хвилині. Кілька хвилин пізніше відзначився Андрій Гол, який підніс рахунок до 2:0. На 31-ій хвилині гості провели успішну акцію на ворота господарів, з якої здобули почесного ґоля зустрічі. Ближче до перерви вдруге відзначився молодий „січовик", вихованець Спортової школи Д. Терещук, який встановив вислід половини гри – 3:1.

Після перерви „січовики" в більшості володіли м'ячем, проводили продумані рейди на ворота гостей, завдяки яким Данило Левицький забив на 56-ій і 61-ій хвилинах два ґолі. Перед закінченням зустрічі Салія Кудієрі забив шостого ґоля.

В складі дружини виступали Олександер МекДоналд, Андрій Кудрик, Андрій Мандзій, Андрій Панас, Микола Куцина, Марко Гординський, Д. Терещук, Д. Левицький, А. Гол, Роман Табачук, С. Кудієрі, Роман Палилик. Тренер дружини – Богдан Куцина, управитель дружини – Микола Гординський.

Омелян Твардовський

Новини з Національного університету „Острозька академія“

Академії подарували скульптури Петра Капшученка

6 жовтня в підземній художній ґалерії університету відбулася презентація робіт видатного скульптора, графіка та декоратора Петра Капшученка „Кармелюк“ та „Благословіння“.

Скульптури П. Капшученка подарувала університетові друг та меценат академії Бронислава Скорупська з Сомерсету, Ню-Джерзі. Шлях скульптур до академії був тривалим та складним, але завдяки згуртованій праці багатьох людей зараз вони прикрашають залю мистецької ґалерії.

За фінансового сприяння зятя мистця Джона-Брюса Шмідта, скульптури майстра були відлиті в бронзі. Процес передання скульптур відбувся завдяки праці голови та співробітників Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України Юрія Савчука та Ірини Четверикової.

Особисту подяку в своєму листі на адресу університету Б. Скорупська висловила ректорові академії Ігореві Пасічникові та директорові Інституту досліджень української діяспори Аллі Атаманенко. Важливо, що скульптури, які П. Капшученко зробив для Б. Скорупської, є частинкою її особистої біографії, оскільки зберігають пам'ять про її чоловіка Максима та сина Петра. Тому особливо приємно, що вона обрала саме Острозьку академію місцем для постійного зберігання скульптур.

Урочистою миттю на презентації скульптур стало підписання Ю. Савчуком та І. Пасічником акту про передання академії скульптур П. Капшученка.

Відвідувачі і мистецтвознавці відзначають, що особливістю робіт П. Капшученка є тонке передання характеру, емоцій. Автор ґрунтовного монографічного дослідження про П. Капшученка Олександер Федорук, охарактеризовуючи творчість скульптора, відзначив: „Глядач полюбив його за правду, щирість, за довірливу тональність пластики“.

П. Капшученко жив за кордоном, але свою любов до рідної землі втілив у понад 7,000 скульптур. Під час перебування в Арґентині він став Почесним членом Вільного університету гуманістики в Буенос-Айресі, пізніше викладав скульптуру і кераміку у філядельфійській Українській мистецькій студії, був членом контрольної комісії управи Об'єднання мистців-українців в Америці. Після 1991 року П. Капшученко неодноразово відвідував Україну, представляв свої роботи у Києві та Дніпропетровську.

На відкритті однієї зі своїх виставок у Києві П. Капшученко сказав: „Я не приймав ні арґентинського, ні американського громадянства, я залишаюсь українцем“. Це відчули і присутні на презентації в Острозькій академії голова обласної адміністрації Василь Берташ, депутат обласної ради Роман Василишин, Ю. Савчук, О. Федорук, представники родини Б. Скорупської Ольга Мисечко та Іван Матис, професори університету, студенти та гості.

Відкриваючи виставку, проф. І. Пасічник відзначив, що в університеті, поряд з роботами сучасних

Відкривають виставку скульптур Петра Капшученка (зліва): протектор Острозької академії Роман Василишин, голова Рівненської обласної державної адміністрації Василь Берташ та ректор Острозької академії, проф. Ігор Пасічник.

Скульптури Петра Капшученка „Благословення“ та „Кармелюк“, які подарувала академії Бронислава Скорупська. Фото: Тетяна Зубенко

українських мистців, поступово формується фонд мистецької спадщини закордонних українців. І це є надзвичайно важливим завданням – зберегти, об'єднати та експонувати твори українців, незалежно від їх місця проживання, відтворюючи таким чином історію розвитку українського мистецтва другої половини XX ст.

Проф. О. Федорук привіз привітання від Національної академії мистецтв України з нагоди Дня університету. Присутні ознайомились з монографічним дослідженням О. Федорука, а почесні гості отримали видання в подарунок.

Щирі слова на адресу Б. Скорупської звучали у промовах ректора академії і членів її родини.

Анастасія Хеленюк

Академії виповнилося 17 років

6 жовтня з нагоди 17-річчя Острозької академії спудеї та викладачі університету брали участь у святковому ярмарку – веселих іграх та забавах. Під час ярмаркування кожен міг зфотографуватися з князем Острозьким та княжною Гальшкою і таким чином взяти участь у благодійній акції – допомогти важкохворій дитині.

Привітали університет з днем народження танцювальний колектив „Спалах“, гурт „Постскриптум“, студентський народний академічний хоровий колектив, театральна студія „Дивись“, а також виконавці Ольга Кушнер, Олеся Ткаченко та Максим Маслюківський.

Братство спудеїв та Культурно-мистецький центр академії визначили найкращу, найкольоровішу та найоригінальнішу „Бджілку пасіки“. Нею стала студентка Галина Михальчук. Приємним завершенням ярмарку став святковий торт з зображенням герба академії, виготовлений до Дня її народження.

Також 6 жовтня відбулася акція „Увімкнемо українське“. Студенти протягом дня безкоштовно розповсюджували серед водіїв маршрутних транспортних засобів та громадськості Острога компакт-диски з записами української музики, що представляли історію і сучасність української пісні.

Острозька академія провела вже низку заходів, присвячених Рокові української пісні, зокрема студентсько-викладацький флеш-моб „OA-dance“, акцію письмового вшанування історії української пісні, яка ввійшла до „Книги рекордів України“.

В масовій акції „Обійми академію“, яка проводилася з ініціятиви Братства спудеїв та за підтримки ректорату, взяли участь близько 1,000 спудеїв.

Разом з княжною Гальшкою Острозькою та князем Василем-Костянтином Острозьким спудеї взялися за руки і „обійняли“ свій університет, супроводжуючи це гучними вигуками на славу академії. Студенти передавали з рук у руки капсулу часу, яка символізувала історію заснування та відродження академії.

З днем народження академію привітала академічна камерна оркестра Рівненської обласної філармонії. Заля була вщерть заповнена і авдиторія оваціями відзначала майстерність виконання композицій.

Відділ зв'язків з громадськістю

Презентовано князівський трон XVII ст.

Під час святкування Дня народження університету відбулась презентація відновленого князівського трону XVII ст. Художник-реставратор з Острога Микола Бендюк протягом 20 років займався пошуком автентичних дерев'яних деталей того часу.

Про існування персональних меблів у інвентарях замків вперше згадується лише у 1620-тих роках за правління Януша Острозького. До того часу в князівських покоях з меблів вжитку згадувалися „лави попід стінами“, столи і стільчики. Як зазначають мистецтвознавці, використання саме такого крісла прийшло з Заходу.

Після 20 років збирання матеріялів усе ж був збудований трон. За намальованими ескізами різьбяр Олег Сидорук допоміг виготовити крісло, а М. Бендюк займався реставрацією його деталів.

Леся Бендюк

На троні – художник-реставратор Микола Бендюк, якого спудеї академії символічно перевтілили у князя Костянтина Острозького. Фото: Євген Цимбалюк

Під час акції „Увімкнемо українське!“ Фото: Катерина Царицина

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Україну зачарував Піддуклянський ансамбль

Микола Мушинка,
Спеціяльно для „Свободи“

ПРЯШІВ, Словаччина. – Старше покоління має ще в пам'яті тріюмфальні концерти Піддуклянського українського національного ансамблю (ПУНА) з міста Пряшева у Західній Европі, США, Канаді та Україні в 1960-1980-их роках. Тоді цей понад сточленний професійний колектив був складовою частиною Українського національного театру (УНТ) в Пряшеві.

В 1990 році УНТ перетворився в „русинський" Театр ім. Олександра Духновича, а ПУНА – в інтернаціональний Піддуклянський художній народний ансамбль (словацька та русинська абревіятура – „ПУЛС"). Його подорожі за кордон припинилися.

В 2007 році ПУЛС відокремився від театру О. Духновича і став самостійним ансамблем під управою Пряшівської державної адміністрації. Його склад зменшився наполовину, однак, застосуванням наймодернішої звукової техніки (приховані мікрофони на тілі кожного співака й музиканта, світлові ефекти) вдалося подолати це зменшення.

Три йогоціловечірні дотеперішні програми побудовані повністю на фолкльорі русинів-українців Словаччини, однак, у високій художній стилізації.

В Словаччині Піддуклянський ансамбль втішається великою популярністю. Всі його концерти платні (ансамбль повинен „заробити на себе"), та при цьому майже завжди випродані до останнього місця.

Наприкінці вересня пряшівський Піддуклянський ансамбль вперше після 31 року дав п'ять концертів в Україні: в Брюховичах, Львові, Тернополі, Золочеві та Бориславі. Вони були присвячені 60-літтю з дня смерти двох визначних представників Греко-Католицької Церкви – пряшівського єпископа Петра-Павлаа Ґойдича (1888-1960) та американського Архиєпископа-Костянтина Богачевського (1884-1961).

Ансамбль прибув в Україну на запрошення Українського Католицького Університету у Львові та за сприянням Генерального консула України в Пряшеві Ольги Бенч.

Наперекір мінімальній рекламі (про концерти ансамблю не було майже жодного повідомлення в засобах масової інформації, не вивішено жодного пляката в містах виступів, а учасники здебільшого до останнього моменту не знали, де і коли будуть виступати), публіка скрізь приймала їх захоплено.

В основу концертів лягла програма „Зачаровані поглядом", побудована повністю на фолкльорі русинів-українців (лемків) Словаччини – піснях, танцях, музиці та звичаях – у високій формі художньої стилізації.

Глядачі разом з виступаючими мали змогу брати участь на лемківських прядках, бути учасниками великодніх хороводів, подивитися на тяжку працю лісорубів, спостерігати, як дівчата перуть на річці білизну, як заміжні жінки розважаються на своїх вечорницях, а врешті-решт побувати на справжньому лемківському весіллі в селі Якуб'яни Статолюбов'янської округи.

Все це в супроводі чарівних пісень, високо стилізованих танців (що інколи були на межі акробатики) й оригінальної музики (смичкові інструменти та цимбал).

Ціловечірню програму було поповнено кількома українськими духовними та козацькими піснями. Два перші концерти (в Брюховичах та Львові) відкрив представленням ансамблю та постаті П.-П. Ґойдича автор цих рядків.

Зокрема успішним був концерт у Львівській філармонії. Голова Львівської обласної державної адміністрації Михайло Цимбалюк привітав ансамбль окремим посланням та великим букетом квітів.

„Ви обов'язково повинні приїхати наступного року у Львівську область на фестиваль бойківського фолкльору", – заявив він на офіційному прийняті керівництва ансамблю у своїй резиденції. При виконуванні заключної пісні „Боже Великий Єдиний" публіка встала, а після закінчення концерту вся заля могутнім хором, стоячи, проспівала артистам „Многая і благая літа".

„Ви привезли нам чудові зразки народного мистецтва найзахіднішої гілки українського народу – русинів-українців Словаччини" – скаазав директор Інституту народознавства Національної Академії Наук України академік Степан Павлюк. А народний артист України Григорій Шумейко зауважив: „Ми повинні вчитися від пряшівського Піддуклянського ансамблю майстерности модерного опрацювання фолькльору". Деякі учасники львівського концерту побували й на дальших концертах в інших містах.

І в Брюховичах, і в Тернополі та Золочеві глядачі були зачаровані програмою післанців з краю мученика за віру – блаженного П.-П. Ґойдича, що загинув у найсуворішій тюрмі Чехословаччини – Леопольдові. В Бориславі Піддуклянський ансамбль зовсім принагідно опинився на фестивалі лемківського фолкльору і став неофіційним лавреатом цього фестивалю.

І співаки, і танцюристи, і музиканти, і технічний персонал цього 50-членного професіонального ансамблю зробили все, аби достойно репрезентувати Пряшівський край в Україні. Наперекір організаційним труднощам вони поверталися додому задоволеними.

„Такої вдячної публіки, як в Україні, ми дотепер ще не мали і охоче будемо повертатися туди і в майбутньому, якщо нас запросять", – сказав керівник колективу Володимир Марушин, висловлюючи думку членів свого колективу.

Микола Мушинка

Піддуклянський ансамбль виконує „Великодні хороводи“.

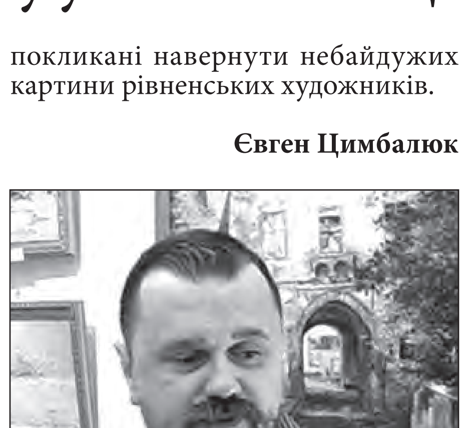
Фрагмент з якуб'янського весілля.

За порятунок замку узялися мистці

КЛЕВАНЬ, Рівненська область. – Клеванський замок у минулі віки вважався однією з наймогутніших цитаделей на теренах Волині. Нині він занепадає. Рівненські художники Оксана Лобчук, Микола Годун та Олег Тищенко впродовж чотирьох місяців, починаючи з 26 травня, на замковій території малювали картини, щоб на них відтворити сучасний стан споруди та зберегти архітектурну пам'ятку для нащадків. Спільна праця вилилася у виставку в мистецькій ґалерії „Зуза“.

Найбільш трагічним для замку став 1915 ий рік. Фактично відтоді, після фронтових подій, почалося його руйнування. Але врятувати замок цілком можливо, і до цього покликані навернути небайдужих картини рівненських художників.

Євген Цимбалюк

Один з учасників проєкту, Олег Тищенко.

Українська народна хорова капеля співає в Росії

Українська народна хорова капеля.

Оксана Ткаченко

МОСКВА. – Українську хорову капелю заснувала у 1992 році у Москві випускниця Київської державної консерваторії ім. Петра Чайковського Вікторія Скопенко.

У 1994 році капеля за постановою Міністерства культури України отримала статус народної.

У капелі співають 80 українців, росіян, вірмен, євреїв, білорусів. З капелею часто виступають солістка Великого театру Галина Черноба, Заслужений артист України, соліст Московської філармонії Руслан Кадиров, Почесний працівник культури Москви Володимир Праслов. Гурт тісно пов'язаний з Українським національним культурним центром у Москві, де проводить свої репетиції і виступи.

Протягом майже 20 творчих сезонів капеля є постійним організатором і учасником „Українських музичних сальонів", які відбуваються в Культурному центрі наприкінці кожного місяця.

З програмами капеля побувала в різних містах Росії та України, має нагороди Всеросійського конкурсу українських хорових колективів ім. Олександра Кошиця, Міжнародного конкурсу хорів ім. Лесі Українки, Міжнародного фестивалю „Ми одна родина на плянеті Земля", Фестивалю аматорських хорів „Московська хорова весна", Міжнародного фестивалю духовної музики і народних традицій „Благовіст" та інших.

Цього року разом з Українським музично-драматичним театром „Еней" капеля брала участь у виставі „Русалка" на честь 140-річчя від дня народження Лесі Українки і мала успіх серед українців Москви. Минулого року капеля дала кілька концертів у Франції, а у 2008 році відбулась захоплююча поїздка гурту до США і Канади. Співаки в Канаді виступили на міжнародному фестивалі „Кленове листя".

У 2007 році своє 15-річчя капела відзначила з творчою поїздкою до країн Центральної Европи, брала участь у фестивалі „Колядки і пасторальки" в Польщі, дала благодійний концерт у Німеччині. Влітку того ж року капеля виступала на фестивалі в Італії, а перед цим з успіхом виступила у Польщі на святкуванні 750-річчя Кракова. Завершився ювілейний рік капелі ґала-концертом у Концертній залі

Вікторія Скопенко

ім. П. Чайковського у Москві.

Капеля продовжує поширення української співочої культури в Росії і у світі.

Оксана Ткаченко

Чоловічий ансамбль капелі.

Достойний „Золотої батути"

До 115-річчя від народження Ярослава Барнича

30 вересня цього року, напередодні Дня музики та Дня працівників освіти, світова музична громадськість відзначала 115-ту річницю від дня народження українського композитора, диригента, педагога, музично-громадського діяча Ярослава Барнича (1896-1967), автора славнозвісних оперет „Дівча з Маслосоюзу", „Шаріка", „Пригоди в Черчі", „Гуцулка Ксеня", популярних пісень-танґо „Чи тямиш?", „Ох, соловію", „Ще раз", „Львів", „В Стрийському парку", „Гуцулка Ксеня" та інші.

В Дрогобичі цій дати було присвячено доволі непересічну подію: в приміщенні Головної пошти урочисто представлено та погашено ювілейну конверту з листівкою – „До 115-річчя від дня народження Ярослава Барнича. Дрогобич. 30.09.2011".

Ініціював дану презентацію доктор філософії, завідувач катедри музикознавства та фортепіяна Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка, член Національної Спілки композиторів України Людомир Філоненко, автор першої монографії про Я. Барнича („Ярослав Барнич: науково-популярний нарис про життя та творчість". Дрогобич: Відродження, 1999. 151 стор.)

Я. Барнич народився в селі Балинцях поблизу Коломиї. Навчався у коломийській гімназії, успішно закінчив Вищий музичний інститут ім. Миколи Лисенка у Львові, навчаючись паралельно в Берліні, де поглиблював знання з диригування на курсах „Стерншес консерваторіюм" у клясі проф. Вільгельма Гросса.

Плідною була праця композитора у Львові на початку 1920-их років. Він вперше здійснив на сцені постановку опери „Відьма" (1922) й „Бабський бунт" (1923) Ярослава Ярославенка, а з досвідченим режисером Йосипом Стадником поставив „Запорожця за Дунаєм", „Катерину" та „Наталку Полтавку". Згодом працював викладачем музики в учительській семінарії „Рідної школи" в Самборі, організував тут філію Вищого музичного інституту ім. М. Лисенка.

Тривалий час Я. Барнич жив і працював в Станиславові (1929-1941), від 1941 року до 1944-го він – диригент Львівського оперного театру.

Життєві обставини змусили митця покинути рідну землю. Опинившись в Німеччині (1944-

Конверта, випущена з нагоди 115-річчя від народження композитора Ярослава Барнича.

1949), а згодом і в США, Я. Барнич активно працював на музичній ниві, і в якості композитора та диригента пропаґував та репрезентував світові українське мистецтво. У 1950-1956 роках в містах Канади та США з успіхом йшли поновлені оперети „Шаріка" і „Гуцулка Ксеня" (партитури були втрачені під час еміґрації до Німеччини). Згодом „Гуцулку Ксеню" знято на фільм і показано в усіх українських осередках Північної Америки. 8 липня 1961 року міська управа Вініпеґу надала Я. Барничеві звання Почесного громадянина міста, а 23 квітня 1966 року митцеві було вручено почесну „Золоту батуту".

У середині 1990-их років, коли Україна виборола незалежність, донька композитора Ірина Бар-

(Закінчення на стор. 21)

Тарас Курчик – співак, меценат, депутат

Багатьом шанувальникам сучасної української пісні випала нагода почути в США виступи Заслуженого артиста України Тараса Курчика – співака, композитора, мецената, депутата Львівської обласної ради. З ним мав розмову редактор „Свободи" Левко Хмельковський.

Заслужений артист України Тарас Курчик в редакції „Свободи".
Фото: Левко Хмельковський

– Як у Ваше життя прийшла пісня?

– Я виріс в співучому місті Дрогобичі. Співати почав з дитинства. Першими слухачами були батьки, які й вирішили віддати мене спершу до музичної школи, а потім – до музичного училища, де я оволодів скрипкою і вокалом.

У Чернівцях, на Першому фестивалі української пісні „Червона рута" переміг у номінації „Українська естрадна пісня" як наймолодший лавреат фестивалю. Потім був учасником та лавреатом багатьох конкурсів та фестивалів, зокрема "Пісенний вернісаж", „Пісня року", „Червона рута", „Мелодія" та інших.

– Я слухав Ваші пісні з диску „Нас, Боже, не забудь" і віддав належне Вашій майстерності у поєднанні духовного змісту з можливостями естради. Як це сталося?

– У 2001 році до приїзду в Україну Папи Римського Івана Павла II було оголошено конкурс на написання гимну, яким би зустрічали Святішого Отця. В конкурсі взяли участь відомі українські поети, композитори та співаки. Сталося так, що моя пісня на слова Михайла Белея „Нам Україну благослови" була визнана найкращою і стала офіційним гимном до приїзду Івана Павла II в Україну. Я був удостоєний честі мати особисте благословення з рук Папи Івана Павла II та вручити йому подарунок.

Ці події надихнули на створення нової збірки пісень, присвяченої духовній тематиці. У створенні цього циклу брали участь понад 100 осіб – хори, дитячі і дорослі ансамблі. Велику допомогу подав Василь Дума – українець, який був підприємцем в Сибіру, а тепер він депутат Державної думи Росії, голова Координаційної ради українських громадських організацій Росії. Він почув мій спів у Римі і заохотився саме цим проєктом.

Пізніше за допомоги В. Думи вийшов ще один диск з українськими народними піснями. До речі, пригадую, коли я виступав в Мілані, слухачі, що були з різних країн світу, під час концерту так захопилися українською піснею, що почали усі як один, танцювати на площі і кожну з цих пісень я мусів виконувати по декілька разів .

– Цей альбом, відомо, одне з ряду ваших музичних видань…

– Так, мій перший авдіоальбом „Скажи No-No" вийшов ще у 1997 році, другий – „Поверни мені надію" випущено у 2002 році. До останнього диску „Пісні твоєї України" увійшли в моєму виконанні всім відомі, улюблені пісні, які ми не можемо, не повинні забувати. Особливо за умов, коли українською естрадою за потурання наших можновладців заволоділи російські співаки, які відтіснили українських виконавців та українську музику.

– До речі, саме Ви у Львівській обласній раді виступили з вимогою, включати в залізничних потягах України лише українські, а не російські пісні.

– Я був не самітній, мене підтримали інші депутати. І залізничники вибачилися, пообіцяли надавати цій проблемі належну увагу.

– Саме час перейти до вашої депутатської діяльности.

– Мене обрали до обласної ради в Дрогобичі на мажоритарній засаді. У списку було 17 кандидатів з яких обирають одного і виборці проголосували за мене. Я зрозумів, що це – велика відповідальність перед людьми. У раді я увійшов до комісії з питань культури, духовности, засобів масової інформації та культурної спадщини. У рідному Дрогобичі вивчив соціяльний склад моїх виборців. Адже виборча округа – це ніби маленька Україна. І я побачив, що найбільш обділені долею інваліди, сироти, люди старшого віку.

Одним з перших моїх проєктів став збір візків для інвалідів. Ці візки вони інколи чекають по декілька років і безрезультатно. Отож, я звернувся за допомогою до закордонних українців. І вони відгукнулися. Тільки з Української греко-католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Ню-Джерзі, завдяки зусиллям пароха о. Леоніда Малкова а також Ксені Гапій і парафіян цієї церкви, ми отримали 12 візків, які вже передані інвалідам.

Також тут зголосився чоловік, благодійник, який сам особисто закупив велику кількість таких візочків, щоб допомогти цим потребуючим людям в Україні.

Тарас Курчик співає 1 жовтня на фестивалі в Українському Американському культурному центрі Ню-Джерзі. *Фото: Христина Сизоненко*

Я дуже щасливий, що людей, які бажають допомоги, стає все більше, отож акція такої допомоги триває. Я також хочу підтримати інвалідів по зору і незрячих людей, яким потрібні найпростіші спеціяльні годинники та інші пристрої для полегшення їхнього життя.

Спільно з хором „Стрітення", коли був у Канаді, я мав благодійний концерт на допомогу сім'ям, що потерпіли у Скнилівській трагедії. Благодійний концерт в Бориславі приніс гроші для місцевої дитячої лікарні. Такі ж концерти в Яворові та Новояворівську дозволили допомогти двом важко хворим місцевим дітям. На гроші від благодійного концерту в Дрогобичі, ми почали ремонт для врятування дерев'яної церкви св. Юра XV ст. Це унікальна пам'ятка архітектури національного значення, що є претендентом до списку Світової спадщини ЮНЕСКО.

Під час закордонних поїздок я відчув певну обережність громадських організацій і окремих осіб щодо допомоги Україні. Вони вважають, що у минулі роки така благодійність лише збагатила значне число махінаторів. На жаль, частково у цьому є правда. Мені прикро за вчинки деяких людей, які засмутили діяспору.

Та сьогодні в Україні з'являється нове покоління людей, особливо молоді, які з відповідальністю ставляться до своїх обов'язків бо хочуть бачити свою державу европейською. Тому я готовий до співпраці з усіма організаціями та благодійниками, щоб ми спільно змогли допомогти потребуючим людям і своїй країні. Запевняю, що на кожний дар чи допомогу вони отримають підтвердження його достави за призначенням. Моя електронна адреса: kurchyk@gmail.com.

– Чи вплинула Ваша депутатська діяльність на творче життя, на родинні взаємини?

– Я ще неодружений з тієї причини, що одруження передбачає не меншу відповідальність, ніж депутатські обов'язки. Я живу на гроші від концертів та інших можливостей, які дає мистецтво, тому постійно перебуваю в дорозі. За останні роки, виступав в Канаді, Китаї, Австралії, Німеччині, Польщі, Італії, Еспанії, Франції та інших країнах. У США маю виступи 22 жовтня – в залі Стемфордської семінарії, 23 жовтня – в Дженкінтавні, Пенсильванія, 30 жовтня – в Нюарку. Такі виступи – це і пісня, і спілкування з людьми, словом, це – моє життя.

– Усе ж як депутат Ви причетні до державного будівництва в Україні. Які Ваші очікування в цій площині?

– Передовсім, нам треба спільними силами подолати хабарництво і корупцію, яка вже стала національним лихом. Цього повинні прагнути не тільки громадяни, а й влада. Також це стосується розвитку громадянської відповідальности і підприємливости.

Радянська влада привчила людей до пасивности, до очікування наказу згори. Водночас в Україні є багато людей, готових докласти сил, знань і грошей для усунення численних негараздів життя. Передовсім це заробітчани, які масово виїздять на Захід. Добре, що вони заробляють на свої потреби, на потреби сімей та родин а також переймають там позитивний досвід, але від такого виїзду Україна втрачає найкращі продуктивні сили. А ще гірше, коли із-за цього розпадаються сім'ї і страждають діти.

Це теж повинно стривожити владу, яка не дбає про збереження підприємливого покоління. Усі ми відповідальні за нашу молоду державу, тож діяти треба спільно.

Тарас Курчик в Дрогобичі під час вручення інвалідам візків, подарованих закордонними українцями.

Нові книжки, випущені у видавництві „Смолоскип“

Таємниці життя і смерти Володимира Івасюка

Ірина Філіпенко. „Володимир Івасюк: перлини духовности України“. Київ: „Смолоскип“, 2011. 104 стор.

Молода дослідниця з Луганська Ірина Філіпенко – не перша, хто береться за дослідження долі відомого українського композитора і поета Володимира Івасюка. Проте останніми роками все більше набуває популярности розгляд старих тем з нових позицій, коли відкривають архіви, відтворюються суперечливі колись сторінки історії уже з новими спогадами очевидців, зізнаннями свідків тощо.

Три розділи книжки дають майже повну картину життя В. Івасюка. Перший розділ починається з біографії батька композитора Михайла Григоровича. Саме батьки В. Івасюка були ініціяторами заснування дитячої музичної школи, куди потім відвели свого сина. Щоправда, авторка чомусь оминула увагою матір композитора, більше зосередившись на літературних талантах батька.

Дослідниця крок за кроком показує становлення В. Івасюка як композитора – від його першої скрипки до прем’єри „Червоної рути“ на Театральному майдані Чернівців під час прямої трансляції телепрограми „Камертон доброго настрою“. Вона показує людину реальну, з своїм характером, недоліками й перевагами. У І. Філіпенко В. Івасюк постає не одинокою зіркою – вона його зображує в сузір’ї його товаришів, колег, друзів. Саме їхні численні щирі спогади, які авторка майстерно вплітає у свою розповідь, запозичуючи з багатьох джерел, оживлюють життепис композитора.

Чомусь не прийнято говорити про коханих жінок, а тим паче, якщо це кохання було таємним. Дослідниця ж віднайшла спогади Марії Соколовської-Марчук – дівчини, якою в медичному університеті захоплювався В. Івасюк: „Любов до музики і медицини єднала нас. Молодість сама по собі прекрасна, але незрівнянна ні з чим, коли поруч з тобою людина, яка тебе розуміє і підтримує у всьому, зачаровує тебе своєю красою і розумом, дарує тобі ніжну гру чарівної скрипки і свої перші пісні. Уже пізніше мені розповідали, що Володя був у мене закоханий. Але сам він ніколи не зізнавався мені. Напевно, йому легше було про все сказати у піснях“.

Найкращі свої пісні він написав саме у студентські роки, під час навчання в медичному інституті.

Та, мабуть, найцікавішими для читача, здебільшого знайомого з основними подіями життя та творчими звершеннями В. Івасюка, стануть розділи-дослідження „Загадкова смерть Володимира Івасюка“ та „Сучасні спроби встановлення правди про загибель Володимира Івасюка“.

Авторка крок за кроком підбирається до таємничої і досі нерозкритої смерти композитора, перебираючи купу фактів, свідчень, спогадів і висуваючи різні гіпотези про те, чого ми вже, майже напевно, ніколи не дізнаємося.

У лютому 2009 року за дорученням Президента України Віктора Ющенка та на прохання родичів і друзів композитора Генеральна прокуратура поновила розслідування загадкової смерти В. Івасюка у Брюховицькому лісі неподалік Львова. І. Філіпенко наводить чимало фактів, які суперечать версії слідства про самогубство. Дивним чином гинуть люди, які знали трохи більше, ніж треба було слідству.

Загалом книжка дає доволі повне уявлення про життя, творчість, оточення В. Івасюка. Чудовим додатком служать фотоматеріяли, що починаються від першої скрипки і закінчуються автографом знаменитої „Червоної рути“.

Любов Багацька

Скринька з парними коштовностями

Микола Хвильовий. Вибрані твори. Упорядник Ростислав Мельників. Київ: „Смолоскип“, 2011. 1,038 стор.

Новий том творів Миколи Хвильового, виданий цього року „Смолоскипом“, чудово лягає в низку попередніх видань. Якщо відкинути більш як 30 прижиттєвих книг письменника (в тому числі тритомник), залишається найбільш повні (наскільки це можливо) п’ятитомник і двотомник (видані 1978-1986 років „Смолоскипом“ та 1990-1991 років – „Дніпром“), збірки від „Радянського письменника“ (1989 рік) та „Наукової думки“ (1995 рік), а також низка сучасних видань видавництв „Грамота“, „Фоліо“ і „Грані-Т“.

Нова збірка вийшла у серії „Розстріляне Відродження“, яку було започатковано вибраними творами Аркадія Любченка (1999). Згодом друком вийшли вибране Майка Йогансена (2001 й 2009), Івана Багряного (2006), Сергія Пилипенка (2007), Юліяна Шпола (2007), Олени Теліги (2008), Олега Ольжича (2009), Клима Поліщука (2009), Аркадія Казки (2010), Михайля Семенка (2010), Володимира Свідзінського (2011) і, нарешті, М. Хвильового (2011).

Поза цією видавничою серією, але в рамках спільної тематики „Смолоскип“ видав також відому антологію Юрія Лавріненка, яку було перевидано сім разів, брошуру О. Ольжича „Дух Руїни: По сторінках історії“ (2007) і дослідження „Архів розстріляного Відродження: матеріяли архівно-слідчих справ українських письменників 1920-1930-их років“ (2010).

Хочеться долучити сюди й науково-документальне видання „Полювання на „Вальдшнепа“. Розсекречений Микола Хвильовий“ (2009), упорядковане Юрієм Шаповалом для видавництва „Темпора“.

Збірка не претендує на академічну „вичерпність“. До неї включено найбільш знакову прозу письменника і не найвідоміші його поетичні твори. Добірка світлин досить неординарна й розлога. Крім портретів самого М. Хвильового та членів його родини, а також цілої низки колективних фотографій українських письменників, тут уміщено й обкладинки прижиттєвих збірок письменника.

Розділ „Рекомендована література“ широтою охоплення й структурованістю спрямований на студентів і викладачів. Тут окремо виділено бібліографію книг М. Хвильового (33 позиції), перелік зібрань творів письменника і ґрунтовний список рецензій, студій, спогадів та матеріялів про М. Хвильового та його час (61 позиція).

До розділу „Рецепції“ увійшли матеріяли критиків Олександра Дорошкевича, Дмитра Донцова, Євгена Маланюка та Григорія Костюка.

Вибрані твори М. Хвильового виявилися напрочуд „парними“: маємо вісім поезій, 24 етюди, дві повісти й чотири памфлети. А також два типи листів: до Миколи Зерова (вісім) і листи з Відня (шість).

Памфлети, що увійшли до збірки, є хрестоматійними, але вони слугують повноті відображення літературної і навіть культурної дискусії, в якій письменник брав активну участь.

Нарешті, в „Нотатках на берегах“ Ростислав Мельників робить спробу синтезувати й узагальнити наявну інформацію про життя письменника. Тут є посилання на автобіографію М. Хвильового, розширені, доповнені й поєднані фактами з літературно-критичних та історичних досліджень, листування, творів письменника.

В результаті маємо послідовно викладену історію „хвилювань“ М. Хвильового в сенсі ідей і літератури (чи, радше, літературних угрупувань). Трохи менше відчутно його естетичні, художні пошуки: оскільки вони нерозривно пов’язані з літугрупуваннями і, відповідно, маніфестами-універсалами, залишається враження якоїсь штучности цих пошуків, ніби вони й не пов’язані з творчістю, ніби це більше „декларації“. Звісно, аналіза творів не входить у завдання біографічного нарису, але, здається, якби в ньому цих самих творів було трохи більше, ми мали б образ більше мистця і менше борця.

І насамкінець: трохи забракло особистого життя М. Хвильового. Власне, його стосунків з першою й другою дружинами, з донькою й пасербицею. Такі моменти додатково оживляють образ людини, що колись жила і залишила по собі твори, які ми читаємо.

Втім, поза цими дрібними побажаннями, томик вибраних творів М. Хвильового, безумовно, вдався упорядникові й видавцеві. Будемо сподіватися, що двотисячний наклад швидко розійдеться по книгарнях і потрапить до школярів, студентів, викладачів і найширшого кола зацікавлених читачів.

Катріна Хаддад

Достойний ...

(Закінчення зі стор. 19)

нич-Дубас змогла передати лібрето і клавіри оперет „Шаріка“ і „Гуцулка Ксеня“ на батьківщину Я. Барнича. Народний артист України Федір Стригун поставив на сцені Львівського музично-драматичного театру ім. Марії Заньковецької оперету „Шаріка“, прем’єра якої з великим успіхом відбулась 25 листопада 1995 року, а від 26 липня 1997 року з неменшим успіхом виконується „Гуцулка Ксеня“.

Л. Філоненко одним з перших дослідив і виніс на суд громади відомості про життєвий шлях та творчість Я. Барнича. Враховуючи те, що більш як за пів століття (з 1940-их по 1990-ті роки) в Україні було знищено або втрачено усю мистецьку спадщину композитора, досліднику доводилося невеличкими часточками збирати інформацію в рукописах, друкованих джерелах, світлинах.

З-під пера науковця вийшла велика кількість публікацій про композитора. Окрім згаданої монографії, світ побачили такі видання: „Вибрані твори“ Я. Барнича (Дрогобич: „Коло“, 2004), „Дитячі твори для фортепіяна“ (Дрогобич: „Коло“, 2007) та їх перевидання у 2011 (Дрогобич: „Посвіт“).

Отже, презентація ювілейного конверта – це ще один крок до визнання імені Я. Барнича на його рідній батьківщині, своєрідний міст, що долає часові та просторові межі, символ єдности митців. Адже конверт з листівкою-віршем пам’яті Я. Барнича, написаного Петром Коржем, розлетівся в Україні та далеко за її межами.

Особлива подяка організаторів працівникам видавництва „Швидкодрук“ Сергієві Новожиловому та Іванові Миськову, відомому філокартисту Романові Русевичеві, начальнику Центрального поштового зв’язку Ользі Лужецькій та керівникові відділення поштового зв’язку Галині Добош, а також Дмитрові Матійчукові за якісні та професійно надані послуги.

Наталія Сторонська,
концертмайстер Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка

СВЯТИНІ ВОЛИНСЬКОГО КРАЮ

„Від Деражна до Постійна Україна самостійна“

Винесена у назву статті народна примовка записана у 1943 році. Значно старше від неї містечко Деражно, яке свої витоки бере ще з княжої доби XI-XII ст. Свою назву містечко виводить від слова „деражня“, що в давньоруській лексиці означало місце первинного обробітку деревини. Починаючи з XI ст., містечко славилося своїми майстрами виробів з дерева. Велелюдні щорічні ярмарки збирали тут купців з найвіддаленіших куточків Волині і Полісся.

Волинські князі вибудували при впадінні Деражки в Горинь, на високих її берегах, дерев’яний замок і оточили його земляними валами з дубовими частоколами і сторожовими вежами. Батиєва повінь 1240 року не оминула Деражна, яке зникло в полум’ї пожеж. У 1517 році князі Коропецькі відбудували замок, укріпили його мурованими вежами з гарматами на них. Від князів Коропецьких Деражно перейшло до князів Чарторийських, а потім належало князям Острозьким. Князь Януш Острозький вибудував 1614 року римо-католицький костел та надав містечкові маґдебурзьке право. Під час визвольної війни українського народу в 1649 році козацькі війська зайняли Деражно, яке згоріло під час боїв разом з костелом.

Замкова гора після пожежі 1649 року вже не була забудована новим оборонним замком, а залишалася довгий час з зруйнованими залишками минулої величі.

Від князів Острозьких Деражно перейшло до Заславських, потім – до Любомирських, які побудували 1754 року новий мурований римо-католицький костел, який був діючим до Другої світової війни, а після неї перетворений московськими окупантами на будинок культури, який діє дотепер.

Церква Покрови Пресвятої Богородиці (1779 р.) в селі Бичаль.

В XIX ст. власником містечка була родина зрусифікованого француза, полковника Федора Андре, який був великим благодійником. В місцевому храмі Воздвиження Чесного Хреста Господнього в кінці XIX ст. було споруджено новий іконостас, який і нині прикрашає святиню, а сам благодійник похований за вівтарем церкви.

Згідно перепису 1911 року в Деражному проживало 2,729 жителів, містечко було волосним центром, мало міщанську і земську управи, поштову станцію, пошту і телеграф, двоклясну школу, земську лікарню, аптеку, 33 крамниці, дві книгарні, гуральню та щорічно дев’ять ярмарків.

Фронти Першої світової війни не докотилися до містечка, але воно було перетворене на прифронтові лазарети для поранених. Вбитих і померлих від ран в шпиталі ховали на кладовищі в містечку, а вищих офіцерів – біля церкви Покрови Пресвятої Богородиці (1779) в селі Бичаль.

Церква свв. Петра і Павла (1739 р.) в селі Постійно (фото з архіву).

За Ризькою угодою 1921 року Волинь окупували поляки, які перебували тут до вересня 1939 року. Було зачинено українські школи, українську мову вигнано з урядових установ, виробництва, побуту. В обороні рідної мови і Церкви стали найсвідоміші сини і дочки містечка Деражно, його околиць. Об’єднані в „Просвіту“, її філії на місцях, аж до заборони польською окупаційною владою 1932 року, вони були носіями українського духу.

Від найдавніших церков Деражна залишилися лише перекази старожилів. Перші писемні згадки маємо про дерев’яну церкву Воздвиження Чесного Хреста Господнього, яка стояла на місці, де більшовики вибудували лікарню в центрі містечка. Був це храм, вибудуваний вірними ще в XVI ст., з окремою дзвіницею.

Дерев’яний храм в Деражно в першій половині XIX ст. випала нагода замінити на мурований. У 1824 році шляхтич Владислав Подгороденський разом з вірними вибудував сучасний мурований храм і дзвіницю.

Церква Покрови Пресвятої Богородиці в селі Бичаль була побудована в 1779 році на місці попередньої дерев’яної церкви з XVI ст. і належить до найвеличніших мурованих святинь колишньої Деражнівської волості. В документальних джерелах за 1798 рік про цю церкву зазначено, що вона збудована шляхтянкою Єфросинією Збієвською і парафіянами.

Село Постійно мало чотири вулиці – Ничугівка, Козинці, Гайдуки, Підворонці. У селі діяли дві фабрики смоли, водяний млин, гуральня, а в околиці була велика німецька колонія.

Церква свв. Апостолів Петра і Павла побудована в 1739 році на місці попередньої. Вона належала до безцінних взірців дерев’яної монументальної архітектури волинських зодчих першої половини XVIII ст. Була святиня ориґінальна й тим, що з усіх сторін мала опоясання шириною в чотири аршини, яке будували біля старовинних волинських церков.

Церква в селі Постійно і опоясання в 1943 році були спалені німцями і поляками. Серед місцевих старожилів живуть перекази, що церква збудована в часи козаччини і навколо неї посаджено дуби, під якими козаки закопали великі скарби. Збудована була святиня найвищому в селі місці, серед кремезних 300-літніх

(Закінчення на стор. 23)

Від Деражна...

(Закінчення зі стор. 22)

дубів, де був попередній храм.

Недільного травневого ранку в Деражно, Постійно та Бичаля зі мною поїхали мої вихованці з Волинської духовної семінарії з сіл Холоневичі і Липно Андрій Гусак, Микола Случик, Віталій Шевчук, які прагнуть пізнати рідний край. Керманичем двокінки став брат Романа Третяка – Олег, який знає дороги через ліси, як свою вулицю. Мати хлопців Антоніна Третяк благословила нас на дорогу довжиною 70 кілометрів і ми вирушили через ліси і поля.

Проїхали Ківерці, Сокиричі, Тростянець. Ось і Журавичі. Оглядаємо дерев'яну церкву св. о. Миколая, невідомо ким і коли побудовану. Прадавню церкву в Журавичах я оглядав і раніше, однак, нині було її важко впізнати. Давні храм обшили „вагонкою", і дерево перестало дихати, почало розкладатися.

У селі Знамирівці – збудували новий дерев'яний храм Української Православної Церкви Київського патріярхату. В усіх селах Цуманщини з високою національною свідомістю їх жителів діють українські церкви – в Липно, Холоневичах, Сильно, Журавичах, Омельно, Тростянці, Гайовому, Сокиричах. Настоятелями храмів є випускники Волинської духовної семінарії.

Село Постійно об'їжджаємо з заходу і їдемо через невеличке сільце Нулівка. Місцеві жителі здивовано запитують, хто ми такі. Невелике сільце вже проїхали і наближаємося до ставків обабіч дороги. Нарешті Деражно. Перша зупинка – біля церкви Воздвиження Чесного Хреста Господнього. Службу Божу править о. Віктор Чабан з села Карпилівки біля Рівного, звідки він доїжджає на служби і треби.

Мої вихованці спершу сприймають його як священика УПЦ КП, але я їх розчаровую – парафія належить до Української Православної Церкви Московського патріярхату. Віруючі поставили вимогу, щоб Служба Божа була рідною українською мовою. Митрополит Володимир (Сабодан) погодився, рідна мова в храмі звучить, але невідомо допоки.

У церкві ми зустрічалися з вчителькою-пенсіонеркою Лесею Бас, яка у 1973 році була учасницею заховання на цвинтарі церковних дзвонів. Дзвони, які люди по селах ховали від німців і поляків, досі лежать десь під землею, чекають, що їх віднайдуть і вони будуть знову благовістити над Поліським краєм.

Після оглядин дзвіниці йдемо до могили Ф. Андра і читаємо його коротенький життєпис. Через вулицю – велика символічна могила, увінчана чорним мармуровим хрестом всім полеглим за волю України, героям УПА. Йдемо на місце, де стояла давня дерев'яна церква Воздвиження Чесного Хреста Господнього. На колишньому церковищі, усіяному кам'яними хрестами з XVI-XVIII ст., більшовицька влада побудувала лікарню.

Піднімаємося на Замкову гору, в центрі якої є залишки колишнього римо-католицького костелу. Замковище усіяне сміттям, битою цеглою, склом, порожніми пляшками, ніби перед нами побувала зграя розбійників.

Колеса нашого воза накрутили ще п'ять кілометрів і ми вже в Бичалі. Перед нами на високій горі постає церква Покрови Пресвятої Богородиці. Храм належить УПЦ КП, а його настоятелем є випускник Волинської духовної семінарії о. Леонід Ковальчук. Церква 1963 року була зачинена, але вціліла і відчинила двері в незалежній Україні. Біля храму багато кам'яних хрестів на могилах офіцерів царської армії, які загинули під час Першої світової війни.

Подальша наша дорога через зелені поля простелилась до села Постійно. Село убоге, люди залякані, а місцевий вчитель історії Віктор Переходько побоявся навіть зустрічі зі мною.

На місці давнього храму свв. Петра і Павла (1739 р.), спаленого німцями й поляками, побудували будинок культури. Місцеві жителі розповіли, що колишні атеїсти-комуністи тепер стали прихильниками московського православ'я.

Володимир Рожко,
Луцьк

Ділимося сумною вісткою,
що 29 вересня 2011 р. упокоївся в Бозі

СВ. П.

ЕВСТАХІЙ ДЕРЖКО

нар. 3 червня 1918 р.у Стрию.

Похорон - в суботу, 8 вересня 2011 р. Служба Божа - о год. 11:00 ранку в Українському католицькому крайовому соборі Пресвятої Родини, 4250 Harewood Rd. NE, Washington, DC, а опісля на цвинтар Cedar Hill, Ukrainian Gardens, 4111 Pennsylvania Ave., Suitland, MD.

Зі смутком, але з надією, що він спасений, прощають:

син – ЗЕНОН ДЕРЖКО
донька – ЛЮБОМИРА ДЕРЖКО-АДАМС з чоловіком ДЕНІСОМ
та ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів просимо складати пожертви на:
Ukrainian Catholic Educational Fundation (UCEF),
2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622

Ділимося сумною вісткою, що 13 жовтня 2011 р.
на 89-му році життя, відійшла у вічність
наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

СВ. П.

СОФІЯ САЛДАН

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 18 жовтня в Українській католицькій церкві св. Юра в Ню-Йорку. Похована на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені в глибокому смутку:

дочка – УЛЯНА з чоловіком ЄВГЕНОМ ДМИТРЕНКО
внук – АДРІЯН з дружиною ОРИСЕЮ
внучка – НАТАЛКА КАПУТО
правнучки – АЛЕКСАНДРА і КАТРІНА
та ближча і дальша родина.

Вічна Її Пам'ять!

28-30 жовтня 2011
Soyuzivka
Дзвоніть
845-626-5641
216 Foordmore Rd
Kerhonkson, NY
www.soyuzivka.com
Email Soyuzivka@aol.com